

Filmski kinorepertoari u Zagrebu od 1945. do 1950. godine

Cvitanović, Lucija

Master's thesis / Diplomski rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Teacher Education / Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:147:834272>

Rights / Prava: [Attribution-ShareAlike 4.0 International/Imenovanje-Dijeli pod istim uvjetima 4.0 međunarodna](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-19**

Repository / Repozitorij:

[University of Zagreb Faculty of Teacher Education - Digital repository](#)

**UČITELJSKI FAKULTET
SVEUČILIŠTA U ZAGREBU
ODSJEK ZA UČITELJSKE STUDIJE**

Lucija Cvitanović

**FILMSKI KINOREPERTOARI U ZAGREBU OD 1945. DO
1950. GODINE**

Diplomski rad

Petrinja, veljača, 2021.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA UČITELJSKE STUDIJE

Lucija Cvitanović

FILMSKI KINOREPERTOARI U ZAGREBU OD 1945. DO
1950. GODINE

Diplomski rad

Mentor rada:
prof. dr. sc. Berislav Majhut

Petrinja, veljača, 2021.

Zahvala

Veliku zahvalnost iskazujem svom mentoru, prof. dr. sc. Berislavu Majhutu koji je svojim stručnim znanjem i voljom pomogao pri izradi ovog diplomskog rada.

Isto tako bih zahvalila svojim roditeljima, obitelji, prijateljima i kolegama koji su ovaj predivan put ka ostvarenju vlastitih snova učinili lakšim i ljepšim!

SADRŽAJ

1. Uvod.....	1
2. Zagrebačka svakodnevnica	10
2.1. Kinematografi u Zagrebu	10
2.2. Filmski časopisi.....	15
2.3. Privatna i državna kina.....	16
3. Tri filmske dinamike.....	18
3.1. Dinamika prikazivanja nacionalnih kinematografija	18
3.2. Dinamika prikazivanja filmskih vrsta.....	22
3.3. Dinamika prikazivanja filmova prema starosti proizvodnje.....	24
4. Tablica 1945.-1950.....	27
4.1. Mikro tablica sovjetskog filma	27
4.2 Makro tablica 1945. - 1950.	28
5. Zaključak.....	82
6. Literatura.....	83

Sažetak

Repertoari kinematografa u Zagrebu nakon Drugog svjetskog rata, od 1945. do 1950., implicitno daju uvid u stanje društva općenito kao i u odnos novog društva prema kinematografiji. U radu će se navesti popis svih filmova u zagrebačkim kinodvoranama u poslijeratnom razdoblju i razdoblju u kojemu su se dogodile velike političke promjene u zemlji. Od trenutka kad je formirana jedinstvena jugoslavenska vlada na čelu s Josipom Brozom Titom, 7. ožujka 1945. godine, nova država pokrenula je novi komunistički poredak, dok su istovremeno obnavljali politički, ekonomski i kulturni život. Država pokazuje veliki interes za razvoj filmske kinematografije te istovremeno ulaže u domaću filmsku proizvodnju. Svi su filmovi bili pod utjecajem ratnih prilika što će prikazati sami broj ratnih filmova. Nakon Drugog svjetskog rata najviše se puštaju sovjetski filmovi, no s vremenom broj sovjetskih filmova pada, a raste broj američkih i engleskih filmova koji su se uvozili sa zapada. Osim američkih i engleskih filmova, u Zagrebu se prikazuju švedski filmovi, danski, čehoslovački, španjolski, francuski, talijanski, finski i švicarski, kojih nije bilo puno, zatim poljski, njemački, austrijski te jugoslavenski filmovi. Usporedba 1945. i 1950. godine daje uvid kako se mijenjala struktura prikazanih filmova po godinama u pogledu nacionalnih kinematografija kojima pripadaju filmovi, u pogledu filmskih vrsta te u pogledu starosti filmova. U radu će se također prikazati na koje su sve načine građani bili obavješteni o rasporedu filmova te u kojim točno kinodvoranama. Krajnja tablica svih filmova detaljno će prikazati koji su se filmovi prikazivali u razdoblju od 1945. do 1950. godine u svim kinodvoranama u Zagrebu. Na taj se način dobiva uvid u filmsko prikazivalaštvo u razdoblju od 1945. do 1950. Osim krajnje makro tablice, u radu će se detaljno prikazati tablice nacionalnosti svih filmova koji su se prikazivali u zagrebačkim kinima, kao i tablice filmskih vrsta i filmova prema starosti proizvodnje.

Ključni pojmovi: kinematografija, film, kinodvorane

Summary

The repertoires of cinemas in Zagreb after the World War II, from 1945 to 1950, implicitly provide insight into the state of society in general as well as into the relationship of the new society to cinematography. The paper will present all the films in Zagreb cinemas in the post-war period and the period in which major political changes took place in the country. From the moment a unified Yugoslav government was formed, headed by Josip Broz Tito, on March 7th, 1945, the new state launched a new communist order. At the same time they were renewing political, economic and cultural life. The state shows great interest in the development of film cinematography and at the same time invests in domestic film production. All the films were influenced by the war situation which is shown by the amount of war films at the time. After World War II, most Soviet films were released, but over time the number of Soviet films declined, and the number of American and English films imported from the West increased. In addition to American and English films, Zagreb is showing Swedish films, Danish, then Czechoslovak, Spanish, French, Italian, Finnish and Swiss, of which there were not many, then Polish, German, Austrian and Yugoslav films. A comparison of 1945 and 1950 provides insight into how the structure of screened films has changed over the years in terms of the national cinemas to which the films belong, in terms of film types and in terms of the age of the films. The paper will also show in which ways the citizens were informed about the schedule of films and in which cinemas they were playing. The final table of all films will show in detail which films were screened in the period from 1945 to 1950 in all cinemas in Zagreb. That way it is gained an insight into the film cinematography of that time. In addition to the master table, the paper will show in detail the tables of nationalities of all films that were shown in Zagreb cinemas, as well as film types and films according to the age of production.

Key words: cinematography, film, cinemas

1. Uvod

Na početku romana *Uzbuna na zelenom vrhu* pisac dočarava kako su ulice nakon rata i dalje zatrpane ciglama, staklom i čahurama. Radnja romana *Uzbuna na zelenom vrhu* odvija se u proljeće/ ljeto 1945. godine, dvadesetak dana nakon završetka Drugog svjetskog rata, dakle vjerojatno krajem svibnja. O filmovima se još svakako nije moglo misliti, kinematografi su bili zatvoreni, a to Emičinoj mami kao kinoblagajnici teško pada jer nije ništa zarađivala. Par mjeseci poslije, kako otkriva radnja romana *Koko i duhovi*, Emičina mama radi u kinu Union u kojem su Marica i Miki išli gledati filmsku predstavu. Marica je krenula u gimnaziju, dok je njezin stariji brat Koko već zakoračio u drugi razred gimnazije kao i njegova vršnjakinja Emica. Dakle, sama radnja romana *Koko i duhovi* zbiva se početkom školske godine 1945., na samom početku jeseni. A što su to Miki i Marica gledali? Miki i Marica su u romanu gledali *Čarobnjaka iz Oza*. *Čarobnjak iz Oza* je fantastično-glazbeni film završen 1939. godine koji se u Zagrebu prikazao 31. svibnja 1945. u kino Urania, kasnije kino Sloboda, a današnjem kinu Tuškanac. Dakle, u potpunosti je točno da se upravo ovaj fantastično-glazbeni film prikazivao u zagrebačkim kinima. Međutim, krajem rujna 1945. u kinu Urania prikazivali su se filmovi *Divan život* i *Petar i Katarina*. Dakle, *Čarobnjak iz Oza* se ipak prikazivao malo ranije nego što je navedeno u romanu Ivana Kušana.

U ovom radu će se prikazati filmovi koji su se prikazivali u Zagrebu od 1945. do 1950. godine, a za to je potrebno i važno znati situaciju u Zagrebu nakon završetka Drugog svjetskog rata. Jedan od važnijih događaja 1945. godine, kao početnom godinom istraživanja, bili su izbori za Konstituantu, Ustavotvornu skupštinu koja je zakazana za studeni iste godine zbog kojeg je na Jelačićevom trgu prikazan dvominutni crtani film-plakat *Svi na izbore* (1945.). Dvominutni crtani film režirao je K. Hlavaty, a ostvarili su ga braća Norbert i Walter Neugebauer. Škrabalo (1998.) navodi da je to bilo svjedočanstvo neizbježnosti filmskog medija dok još nije bilo dovoljno potrebnih preduvjeta za njegove oblike. Izbori su održani u nedjelju, 11. studenoga 1945., na području Jugoslavije. Spehnjak (1991.) navodi da je na izborima sudjelovalo 1 905 429 birača (91,77%), a apstiniralo je 170 662 (8,23%) biračkog tijela. Dobna granica od 18 godina bila je uvjet pri glasanju, a izbori su bili prvi u Hrvatskoj i Jugoslaviji na kojima su mogle glasati i žene.

Na političkoj sceni dominira Narodna fronta, kao široko utemeljen politički savez radnika, seljaka i drugih demokratski orijentiranih rodoljuba. Njezina

politička platforma može se sažeti u nekoliko demokratskih načela: vlast naroda, republikanstvo, ravnopravnost naroda, socijalna pravda i sl. (Spehnjak, 1991: 218).

U stvarnosti je to dakako bilo drugačije. Narodna fronta je isticala radni narod, ali je jedina bila prijavljena kao savezna lista i na glasanje nisu mogli izaći oni koji su svojim ponašanjem pokazivali neprijateljstvo. Izbori su ujedno bili i potreba za međunarodnim priznanjem koji su narodu garantirali početak novog društva.

Dakle, sve započinje sporazumom Tito-Šubašić početkom ožujka 1945. kada je formirana jedinstvena jugoslavenska vlada. Predsjednik vlade bio je Josip Broz Tito. U jesen 1945. godine održani su navedeni izbori za Ustavotvornu skupštinu na kojima je sudjelovala samo Narodna fronta pod nadzorom KPJ-a. Na prvom zasjedanju 29. studenoga 1945. Ustavotvorna skupština je ukinula monarhiju i proglasila republiku pod nazivom Federativna Narodna Republika Jugoslavija (FNRJ). KPJ zatim provodi diktaturu u skladu sa svojim programom, provodeći progone i teror nad svojim političkim protivnicima.

Što se tiče kinematografije, svi filmovi u to vrijeme bili su pod utjecajem ratnih prilika, a sami medij film koristio se u propagande svrhe. Filmska proizvodnja je te godine svjedočila o tragovima rata, ratnim zločinima te temeljima da se život obnovi. Kako je uopće moguće da je takva zemlja bez filmske povijesti uspjela izgraditi zaista posebnu domaću filmsku industriju. Za to se čak može zahvaliti utemeljitelju komunističke Jugoslavije, Josipu Brozu Titu, koji je imao pozitivan odnos prema filmu smatrajući ga medijem preko kojeg može djelovati na sve slojeve mase. Samim time je privlačio mnoge filmske autore poput K. Hlavatyja, H. Ribarića, O. Miletića, B. Rudmana i dr. koji su htjeli iliti bolje rečeno morali zabilježiti atmosferu poslijeratnih dana što dokazuju snimke proslave rođendana Maršala Tita, katoličkih svećenika u posjetu Maršalu Titu, partizanske izložbe, zasjedanje ZAVNOH-a i dr. To je još jedan dokaz o korištenju filma u propagande svrhe jer su ove navedene snimke bile savršeni ideološki filmski materijal. Što se tiče sovjetskih filmova, svaki korak bio je pod budnim okom CK SKP na čelu sa Staljinom koji je bdio nad filmskom proizvodnjom i davao smjernice filmskih scena u detalje, kako navodi Knezović (1988.). Umjetničkoj slobodi nije bilo mjesta. Zato su pod rukovodstvom CK SKP i Staljina snimljeni mnogi visoko idejni umjetnički filmovi o bojnoj slavi i heroizmu sovjetskih boraca na frontu, o generalima i vojnicima herojske sovjetske armije. Isto tako, autor Knezović (1988.) navodi da su upravo u tim filmovima prikazivane tipične crte karaktera sovjetskog čovjeka, odvažnost i heroizam sovjetskog borca koju su zatim ljudi u Jugoslaviji gledali u poratnom

razdoblju. Umjetnik koji nije znao primijeniti pozitivne kvalitete sovjetskih ljudi i izraziti sve te zahtijevane kvalitete, nije mogao dati svoj film u javnost, navodi Knezović (1988.).

Ukoliko film ne bi udovoljio tim zahtjevima CK SKP, moralo se pristupiti snimanju druge, treće verzije sve dok film ne bi postigao propisane zahtjeve. (Knezović, 1988:148)

O snimanju sovjetskih filmova brigu su vodili upravo CK SKP i Staljin, a o filmskom snimanju partizanskih borbi brinula se filmska sekcija koja je utemeljena prema odluci komandanta Vrhovnog štaba NOV. Škrabalo (1984.) navodi da je upravo ova odluka donesena još za vrijeme listopada 1943. godine, koja je na temelju nje u okviru propagandne sekcije Vrhovnog štaba, pokrenuta prva partizanska filmska ekipa. Upravo ta filmska ekipa je s dvije kamere u mjesec dana uspjela snimiti oko 500 metara filmskog materijala o partizanskom ratovanju, navodi Škrabalo (1984.). Međutim, ta prva filmska dokumentacija partizana nestala je rušenjem aviona kojim je partizanski dužnosnik Ivo Lola Ribar planirao te filmske materijale prenijeti u Englesku zapadnim saveznicima. Filmska ekipa nastavila je snimati na filmskim vrpčama događaje o pojedinim akcijama, oslobađanju teritorija i drugim bitnim događajima tih mjeseci. Tako je 13. prosinca 1944. godine ta ista grupa snimatelja službeno imenovana filmskom sekcijom u sastavu Propagandnog odjeljenja Vrhovnog štaba, navodi Škrabalo (1984.). Jedan od najvažnijih događaja kojeg je snimila ova filmska sekcija jest Treće zasjedanje Zemaljskog antifašističkog vijeća narodnog oslobođenja Hrvatske (ZAVNOH-a) u travnju 1945. godine kada je formirana prva vlada Federalne Hrvatske. Snimatelj je bio foto i kino službenik Tehnike Agitpropa CK KPH Kosta Hlavaty. (Škrabalo, 1984.). Međutim, filmska sekcija bila je samo privremeni ratni aranžman za organizaciju filmskih aktivnosti u Jugoslaviji dok njezin posao nije preuzelo Filmsko poduzeće Narodne Republike Jugoslavije, navodi Goulding (2004.).

Do utemeljenja ovoga poduzeća, filmska je sekcija obavljala zadatke organiziranja filmskih aktivnosti u oslobođenim dijelovima zemlje, distribucije filmova koje je primala od Saveznika, prikazivanja filmova, određivanja cijena kino ulaznica te nadgledanja proizvodnje novih filmova. (Goulding, 2004: 3)

Važno je napomenuti kako većina filmskih materijala koje je snimila filmska ekipa Generalštaba iz toga razdoblja je uništena ili je nestala. Materijal koji je sačuvan iz toga razdoblja je onaj kojeg su snimili strani snimatelji iz savezničkih vojnih misija. Saveznički

filmski materijali su se odmah slali savezničkim zemljama gdje su se montirali u filmske žurnale i prikazivali u kino dvoranama, navodi Volk (1986.).

Sredinom 1945. godine prvim skupinama ZAVNOH-a naređeno je da odu u oslobođeni Zagreb te da tamo preuzmu sve kinematografske ustanove, filmska skladišta te da pregledaju zalihe svih kinodvorana. (Škrabalo, 1984.). Tako je u Hrvatsku poslan Milan Erić, koji dobiva zadatak da nakon detaljnog uvida u stanje kinematografije u Hrvatskoj osnuje podružnicu Državnog filmskog poduzeća za Hrvatsku, kako navodi Škrabalo (1984.). Tako uskoro sve prostorije i inventar bivših ustaških filmskih proizvodnih institucija; UFA-e i Hrvatskog slikopisa, preuzimaju partizani te stvaraju Filmsku direkciju za Hrvatsku koja je bila smještena u Bogovićevoj ulici 2. Bitno je naglasiti kako su jezgru Hrvatskog slikopisa za vrijeme ustaške vlasti činili suradnici NOP koji su za vrijeme narodnooslobodilačkog rata sudjelovali u ilegalnoj organiziranoj akciji kojoj je cilj bio spašavanje filmske opreme. Među njima treba istaknuti Josipa Akčića, Branka Blažinu, Ivana Ivančića, Borisa Rudmana i Valentina Šereka koji su zaslužni za očuvanje filmske tehnike. Situacija u Hrvatskoj bila je ponešto drukčija nego u drugim dijelovima novoosnovane države. S obzirom na dobro uhodane ljude koji su imali godine iskustva u radu kinematografije NDH, filmska proizvodnja u Hrvatskoj nije započela svoj rad od nule. Kinematografija je stoga u Hrvatskoj započela s osposobljenim ljudima, brojnou tehnikom i organizacijom te je Zagreb na početku pružao tehničke usluge drugim kinematografskim centrima u Jugoslaviji. Krenulo je od toga da su mnogi filmski radnici iz Beograda dolazili u Zagreb kako bi doradivali svoje filmove, a završilo je s time da je većina filmske tehnike iz Zagreba prenesena u Beograd. (Škrabalo, 1984.)

Jugoslavenska kinematografija začeta u doba socijalizma ipak je stvarala nadu i imala poseban značaj za tadašnje generacije. No, bez obzira na to u svojim se prvim danima kinematografija susretala s mnogim problemima, od kojih je među najtežima bio novac, navodi Škrabalo (1998.).

Ustav Federativne Narodne Republike Jugoslavije donesen je 31. siječnja 1946. godine s kojim je prestao važiti dotadašnji Ustav Kraljevine Jugoslavije. To je za kinematografiju značilo da se primijeni centralističko-federalna shema po uzoru na sovjetski sustav te se 16. srpnja 1946. ukida Filmsko poduzeće FNRJ koja je dotad bila najmoćnija filmska institucija na području Jugoslavije. Škrabalo (1998.) navodi da su tada istovremeno osnovana tri poduzeća za proizvodnju filmova od kojih je jedan u Zagrebu, „Jadran film“, zatim u Ljubljani „Triglav film“ i u Beogradu „Avala film“. Što se tiče Zagreba, već 9. rujna 1946. osnovano je Poduzeće za raspodjelu filmova „Filmsko“ koje 1953. godine mijenja ime u

„Film“, 1954. u „Sava film“ te na kraju u „Croatia film“. U rujnu 1947. osniva se Komisija za kinematografiju Vlade NR Hrvatske sa sjedištem u Zagrebu, navodi Škrabalo (1998.), na čijem je čelu bio postavljen profesor Jakša Ravlić. Najvažniji zadatak Komisije je bio riješiti nedostatak stručnog znanja te pronalazak potrebne filmske literature. Još jedan problem filmske produkcije bio je prostor. Prostorija bivšeg „Hrvatskog slikopisa“ nije mogla zadovoljiti potrebe velikih ambicija nove kinematografije pa je zatražena pomoć dr. Bakarića koji je također kao i Tito iskazivao pozitivan stav prema sedmoj umjetnosti. Zahvaljujući njegovoj pomoći, „Jadran filmu“ dodijeljena je zgrada škole na Jordanovcu gdje su preuređene prostorije potrebne tehničkoj službi. Iz ovoga se može zaključiti da je vlada brinula za uspon kinematografije. No, ubrzo dolazi do prosvjeda građana Jordanovca jer djeca koja su pohađala istoimenu školu, prebačena su u udaljeniju i to roditeljima nije odgovaralo. Tu dolazi do toga da se mora izgraditi ili nova škola ili nova zgrada za filmsku proizvodnju. To sve samo pokazuje koliko je u to vrijeme film bio važna državna stvar. (Škrabalo, 1998.)

Komisija za kinematografiju bila je administrativno-operativni rukovoditelj Poduzeća za proizvodnju filmova „Jadran film“ i Poduzeća za raspodjelu filmova. Bila je vrhovni organ kinematografije u NR Hrvatskoj. Rukovodila je otvaranjem kinematografa na terenu i davala smjernice Narodnim odborima u radu što se tiče kinematografije te koordinirala njihovim radom kako bi filmovi bili korišteni na pravilan način i kako bi kinematografija na terenu bila što kvalitetnija. Prema tome, glavni zadatak Komisije bilo je rješavanje gotovo svih problema vezanih za produkciju i reprodukciju kinematografije u NR Hrvatskoj. (HDA, Komisija za kinematografiju NRH, Fond 309).

U Jugoslaviju je prije rata uvezen prilično velik broj kino aparata koji su dugo bili neiskorišteni. Nažalost, okupacijom su ti aparati pokradeni od strane fašista, dok je ostatak uništen ili oštećen do te mjere da se ne može koristiti. Tako da je oslobođena zemlja raspolagala s malim brojem ispravnih kino aparata. Stoga je jedan od glavnih ciljeva narodne vlasti bio otvaranje novih kino dvorana i nabavljanje novih kino aparata. U Jugoslaviji je tada na 30 000 stanovnika dolazila po jedna kino dvorana. U naprednijim zemljama na 10 000 dolazio je jedan kinematograf. Samim time je cilj Jugoslavije bio nabaviti što veći broj kino dvorana za gledatelje. Komitet za kinematografiju Vlade FNRJ donio je odluku da narodni odbori, odbori Narodnog fronta, omladinske organizacije, mogu bez traženja dozvola, otvarati kinematografe tamo gdje kinematografa nema. Jedini uvjet je bio da se o tome obavijesti Komitet za kinematografiju. Nadalje, Narodni odbor onih mjesta u kojima je bila potrebna kino dvorana trebala je u svoje budžete za 1947. godinu unijeti određene svote za

otvaranje kino dvorana. Tako su nadležna ministarstva trebala i odobriti te svote. Do sljedeće godine broj se kino dvorana udvostručio, a tijekom tri godine utrostručio. Prilikom podizanja novih i obnove starih kino dvorana, trebalo je voditi računa da se grade prema postojećim pravilima i u skladu s općim planom za kinifikaciju zemlje, kojeg naravno treba izraditi Komitet za kinematografiju Vlade FNRJ. Kinematografi su se mogli otvarati i u sastavu domova kulture gdje su se domovi kulture još više posjećivali i postizali još bolje rezultate na kulturnom uzdizanju naroda. U mjestima gdje nije bila provedena elektrifikacija, jedini pristup filmskoj umjetnosti bili su putujući ili pokretni kinematografi. Stoga je bilo potrebno osigurati dovoljan broj pokretnih kinematografa za mjesta bez električne energije. Do 1948. godine naređeno je da niti jedan okrug ne ostane bez pokretnog kinematografa. Organiziralo se gdje i kako će pokretni kinematografi obilaziti takva mjesta i prikazivati najbolje umjetničke, kulturne i dokumentarne filmove. Svi kinematografi, kao i pokretni, obvezno su morali biti u rukama narodnih ustanova i organizacija. (Časopis Film, *Nekoliko problema u vezi sa kinifikacijom naše zemlje, 1946*).

Dakle, Komitet za kinematografiju bila je najmoćnija filmska institucija na području Jugoslavije. Komitet je razradio poseban plan za kinematografije 1947. godine u sklopu petogodišnjeg plana. Cilj je bio razviti mreže kinodvorana i projekcijskih sala tako da postoji jedan filmski prostor na deset tisuća stanovnika, navodi Goulding (2004.).

U NRH u razdoblju od 1945. do 1948. godine izlazila su dva filmska žurnala. Prvi žurnal nosio je naziv *Filmske novosti*, a njegovu ulogu u kasnijim godinama preuzima drugi žurnal *Filmski pregled*. Žurnali su bili kratki filmovi s aktualnim obavijestima iz svijeta i zemlje koji su se prikazivali u kinematografima. (HDA, Agitprop 1945.-1954., F1220 CK SKH (11 kutija)). Filmski žurnali najbolje prikazuju slike zbivanja i samog raspoloženja tih vremena, no o njima će se više tumačiti u prvom poglavlju.

Nakon završetka Drugog svjetskog rata Jugoslavija je bila zemlja bez posebne filmske povijesti i tradicije. Kako je cijela zemlja pretrpjela ogromne materijalne štete u ratu to se odrazilo i na malenu kinematografiju. (Goulding, 2004.) No, stvari su se tijekom rata počele mijenjati. Kao što smo već spomenuli, Titove istaknute sklonosti prema kinematografiji dovele su do snažne državne potpore i odlučne želje za uspostavom jedinstvene nacionalne kinematografije. Glavni problem ležao je u tome što se Jugoslavija nije zaštitila zakonskim mjerama. Takve mjere bi osigurale domaću filmsku industriju i samim time bi ograničili uvoz inozemnih filmova. Prema tome, Jugoslavija je svoju filmsku industriju uglavnom temeljila na uvozu filmova. Dakle, u Jugoslaviji se prikazuju američki i engleski filmovi. Jedan period je bilo zabranjeno uvoziti zapadne filmove pa su tu nastupili sovjetski filmovi koji se nakon

prve rezolucije Informbiroa, koji je donesen 28. lipnja 1948., sve manje pojavljuju na teritoriju Jugoslavije pa tako i u Zagrebu. Na teritoriju NRH se za distribuciju filmova brinulo Poduzeće za raspodjelu filmova koje je osnovano u srpnju 1946. godine. Među glavnim problemima s kojim se borio Odsjek za distribuciju filmova bio je nerazmjer kina i filmova. Nakon oslobođenja bilo je mnogo više kino dvorana nego filmova. Riječ je bila o zabrani filmova, odnosno o neprikazivanju filmova pojedinih nacionalnosti. U Hrvatskom slikopisu zatekli su se brojni njemački, talijanski, američki i drugi filmovi. No, s obzirom da je država na te filmove, gledala negativno, nije dolazilo u obzir da se takvi filmovi prikazuju u zagrebačkim kinima. Treba uzeti u obzir da broj prikazanih filmova nije bio stalan te da nisu svi filmovi prikazivani u svim kinima. Bilo je i slučajeva da su se određeni filmovi vraćali Centralnoj upravi jer su bili u lošem stanju te ih se nije moglo tehnički prikazati. (HDA, Komisija za kinematografiju NRH, Fond 309).

Distribucija filmova se u razdoblju od 1945. do 1947. vršila mjesec dana unaprijed. S obzirom da se takav način distribucije nije pokazao praktičnim, od 1948. godine distribucija se radila svaki peti tjedan. Tako su kinematografi pet tjedana prije bili obavješteni koji će filmovi igrati u kinima. No, plan distribucije često nije funkcionirao kako se očekivalo, a razlog tome su bila stalna zakašnjenja filmova prouzročena prometnim vezama. Pri sastavljanju plana distribucije filmova, glavni princip je bio sadržaj filma. (HDA, Komisija za kinematografiju NRH, Fond 309).

Zanimljivo je kako su se bez obzira na negativan stav prema određenim filmovima ipak prikazivali filmovi američke, francuske i engleske kinematografije. Takvi filmovi su se smatrali idejno manje vrijednim filmovima, ali ih je Cenzorna komisija ipak odobravalala. Ukoliko bi filmovi bili poslani od Saveznog poduzeća tijelu Poduzeća za raspodjelu filmova u Hrvatskoj, utoliko su se morali prikazivati. Jasno je da su svi filmovi koji su dolazili sa zapada bili bez ideološke ideologije i da je zapravo bila riječ o nevinim filmovima odnosno, komedijama, ljubavnim dramama i slično. Ipak, cijela jugoslavenska kinematografija se tijekom prvih poslijeratnih godina stalno borila s problemom koje filmove prikazivati, a koje ne prikazivati. (HDA, Komisija za kinematografiju NRH, Fond 309).

Još jedan problem Poduzeća za raspodjelu filmova bilo je opskrbljivanje filmovima na talijanskom jeziku i s talijanskim prijevodom. To se odnosilo na mjesta na kojima su živjeli Talijani. Prvih nekoliko godina taj se problem rješavao tako da su se mjesečno distribuirala po četiri filma s talijanskim titlovima. S tim problemom je bio upoznat i Komitet za kinematografiju vlade FNRJ i Agitprop. Inzistiralo se da Poduzeće za raspodjelu filmova dobije na raspolaganje sve filmove s talijanskim titlovima. Tako bi mogli opskrbljivati

istarska mjesta. Do tada se baza tih filmova nalazila u Ljubljani koja su iz Ljubljane slali filmove u Zagreb na mjesečnu posudbu. Međutim, nije pronađena informacija je li ovaj problem riješen do kraja 1948. godine, ali su u kasnijim godinama krajevi s pretežito talijanskim stanovništvom bili opskrbljeni s filmovima koje su mogli razumjeti. (HDA, Komisija za kinematografiju NRH, Fond 309).

Za kraj, a prije početka glavnog dijela, treba se spomenuti Odjeljenje za agitaciju i propagandu. Sama jugoslavenska kinematografija, a zatim hrvatska te zagrebačka uvelike su bili pod kontrolom raznih institucija i odjela, a jedno od tih je svakako bio AGITPROP. Autor Šarić (2010.) navodi da je njegova glavna uloga bila kontrola i nadzor rada kulturnih djelatnosti. Usmjeravanje cjelokupnog intelektualnog stvaralaštva u skladu sa zadanim političkim i ideološkim programom bio je samo jedan od zadataka Agitpropa. Agitprop je bio uspostavljen u svim republičkim Centralnim komitetima, a u NRH je rekonstruiran 1945. godine pod nazivom Komisija za agitaciju i propagandu, kako navodi autor Šarić (2010.). Sve upute i smjernice za rad dobivao je od nadležnog saveznog tijela CK KPJ. Predsjednik AGITPROPA CK KPJ bio je Titov suradnik Milovan Đilas. Na mjesta Komisije za agitaciju i propagandu u Hrvatskoj postavljeni su ljudi koji djelovali u partijskim redovima te je partijski vrh imao posebno povjerenje u njih. Komisija za agitaciju i propagandu bila je podijeljena u nekoliko sektora. Kulturno-umjetnički sektor koji je imao veliki utjecaj na filmsku kulturu u Hrvatskoj, točnije Sektor za kazalište i film. Taj Sektor je preuzeo inicijativu za razvoj kulturnog života u cijelosti, od kazališta do kina. Isto tako je pazio da se sva umjetnička djela ostvaruju prema pravilima socijalističkog realizma te je imao veliki utjecaj na odabir djela koja će se prikazivati ili objavljivati, navodi autor Šarić (2010:387-390)

Kao prvo, morala se brinuti o „pravilnom sprovođenju partijske linije“ i o „čistoći partije“. Kao drugo, morala je provjeravati „izvršenje odluka CK“ i „rad partijskih organizacija“. Komisija je imala „posljednju riječ kod izdavanja partijskih knjižica“ i isto tako posljednju riječ kod „izricanja partijskih kazni“. Treći joj je zadatak bio nadzor nad „brzinom i pravilnošću obavljanja poslova“, četvrti nadzor nad točnim „funkcioniranjem aparata CK KPJ“. Peti zadatak Komisije bio je nadzor nad blagajnom i nad imovinom KPJ. (Knezović, 1992:104)

Na kraju, iz svega navedenoga, može se zaključiti da su se provodile sve mjere koje su se mogle uspostaviti da bi se nadgledao narod i svaka državna institucija. Cilj je dakako bilo provođenje totalitarnog sistema od samog početka na apsolutno svim mogućim razinama i u

svim mogućim važnim državnim institucijama. Nadalje, raspravljat će se i navoditi kako je to izgledalo i u zagrebačkoj svakodnevnici.

2. Zagrebačka svakodnevnica

U Zagrebu su ljudi nakon završetka rata odlazili u kina čim su se kina otvorila. Može se pretpostaviti da je u to vrijeme kino bilo jedno od rijetkih mjesta gdje su se ljudi mogli opustiti i zaboraviti na realnu situaciju u državi, a i svijetu. No, daleko od toga da je zemlja nakon rata bila u potpunom kaosu i poremećaju, kako materijalnom, tako i ekonomskom. Vladalo je siromaštvo, ljudi su ispočetka morali graditi vlastite živote. Oni koji su pobjegli za vrijeme rata, nakon rata se vraćaju u Zagreb, a samim time rade na podizanju grada na kulturnom, gospodarskom i društvenom nivou.

Vojnici su još i dalje šetali gradom Zagrebom, tragovi rata su bili prisutni na svakom koraku. Mladi su se zalagali za čišćenje i uređivanje grada te su tako uklanjali tragove municija i ostalih materijala.

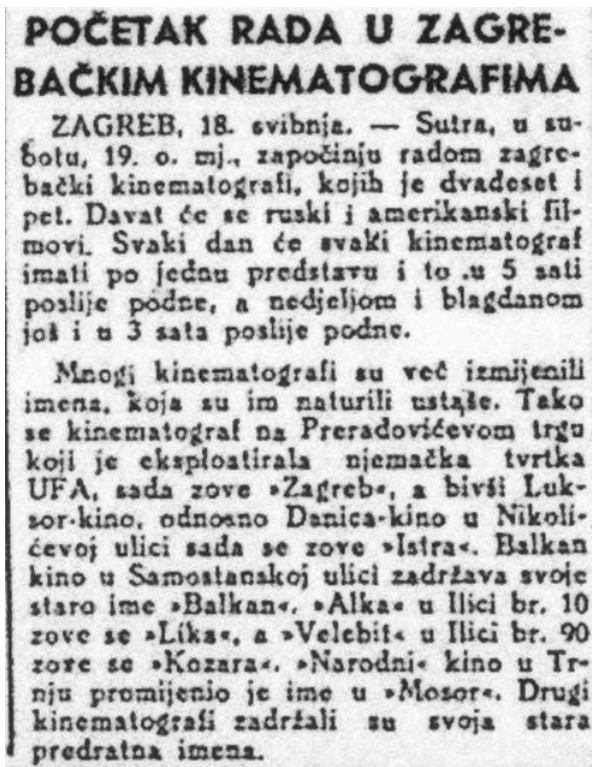
Film ne nosi bezrazložno titulu sedme umjetnosti s obzirom na to da svakoga povuče u radnju filma koji se gleda. Kina su za to bila idealna mjesta s obzirom da televizija još nije stigla u Jugoslaviju, a interneta još nije bilo ni na vidiku. Odlazak u kino u to doba bio je pravi izlet i lijepo iskustvo.

2.1. Kinematografi u Zagrebu

U Zagrebu 1945. godine moglo se ići u točno 20 kinodvorana. Dakle, to su bili kino Balkan koje se nalazilo u Samostanskoj 3, kino Zagreb na Preradovićevom trgu pod brojem 4, kino Central u Petrinjskoj 4, kino Istra u Nikolićevoj 7, kino Dom koji se nalazio u Vlaškoj kao i kino Građanski u Vlaškoj 92. Zatim kino Kozara u Ilici 59, kino Krk u Jurišićevoj 6, kino Urania na Tuškancu 1, kino Lika u Ilici 16, kino Union u Zvonimirovoj 63 koje 1950. mijenja naziv u kino Mosor. Nadalje, kino Osvit u Okičkoj pod brojem 3, kino Tomislav, kino Croatia film, kino Grič na Kvaternikovom trgu 1, kino Istra, kino Apolo, kino Radnički na Krešimirovom trgu 6 koje je često bilo zatvoreno na neodređeno te kino Prosvjeta u Primorskoj 11 i kino Croatia u Ilici 31. Nakon navedenih kino dvorana koje su nakon Drugog svjetskog rata prikazivali filmove u Zagrebu, dalje će se navoditi koliko se točno filmova dnevno prikazivalo od 1945. do 1950.

U rujnu 1945.godine prikazuje se 17 filmova do 13.rujna, nakon 13.rujna broj pada samo za jedan film manje, što je i dalje vrlo visoko. Sljedeće godine broj filmova u rujnu stagnira na 11 sve do 29. rujna 1946. kada kino Lika započinje s radom, a prije toga je bilo

zatvoreno radi preuređenja. Dakle, 29. rujna 1946. godine kino Lika započinje rad s premijerom američkog filma *Džungle velegrada* te se zatim dnevno prikazuje 12 filmova. Za 1947. godinu se nisu mogle prikupiti potrebne informacije, a o razlozima zašto, će se detaljnije u sljedećem poglavlju o samoj tablici 1945.-1950. Zatim 1948. godine broj se prikazanih filmova mijenja s obzirom na to da je kino Mosor do 9. rujna zatvoreno radi renoviranja, a dotad se prikazivalo 11 filmova dnevno te zatim 12 filmova na sam datum otvaranja kino Mosora koji započinje s premijerom sovjetskog filma *Krstarica Varjag*. Zatim se dnevno prikazuje 12 filmova sve do 22. rujna i 23. rujna kada kino Jadran i kino Kozara zatvaraju do daljnjega radi renoviranja. Nakon toga, 1948. godine, dnevno se prikazuje 10 filmova. Sljedeće godine, 1949., dnevno se prikazuje 13 filmova te se sredinom rujna povećava na jedan film više te se na kraju mjeseca prikazuje 15 filmova dnevno. Dok u rujnu 1950. godine dnevno se prikazuje 12 filmova do 9. rujna gdje se broj filmova povećava na 13 filmova dnevno te samo 12. rujna prikazuju 14 filmova. Razlog zašto 1945. godine broj prikazanih filmova jest 17, a s godinama broj prikazivanih filmova dnevno pada jest zato što su u prvoj poratnoj godini u kinima prikazivali filmove koje su imali i koje su pod socijalističkim režimom najviše morali puštati, dakle sovjetske filmove. Osim ideološke propagande s prikazivanjem sovjetskih filmova, ne smije se zaboraviti već navođeni razlog, a to je da je Jugoslavija uvozila filmove i jedino tako mogla i prikazivati te iste u kino dvoranama. Samim time se s vremenom broj filmova koji se prikazivao na dnevnoj bazi smanjivao s obzirom na to da su na američke, engleske i talijanske filmove gledali izrazito negativno.

Fotografija 1.

(Vjesnik Narodnog fronta Hrvatske, 17. svibnja 1945.)

Što se tiče kinodvorana u 1950. godini, u ponudi su: kino Balkan, kino Zagreb, kino Union koji je nakon Drugog svjetskog rata preimenovan u kino Mosor, kino Central, kino Istra, kino Kozara i kino Lika, a od novijih imena i kina su: Sloboda, Triglav, Partizan, Kosmaj, Kalnik, Romanija, Jadran, Non-stop i Dom Jugoslavenske armije.

Godine 1945. pored naziva kinodvorane piše adresa gdje se kino nalazi, a 1950. godine kinematografi ne pridaju pozornost točnoj lokaciji, već samo nazivu kinodvorane te filmu koji će se taj dan prikazivati. S vremenom se već znalo na kojoj lokaciji je određena kino dvorana pa samim time nije bilo potrebe za točnom adresom. Pored kinodvorana i filmova koji će se prikazivati taj dan, pisalo je i u koliko će se sati prikazivati određeni film. Naime, 1945. godine u kinodvoranama filmovi su se prikazivali u 4 i 5 sati, kako piše u samom Vjesniku Narodnog fronta pod kinematografe, a na to se naravno misli u 16 i 17 sati poslijepodne. Nije uvijek pisalo za svako kino u koliko će se sati prikazivati određeni film, no najčešće je to bilo pod kino Građanski koje je prikazivalo filmove u 4 i 6 sati, kino Istra u 3 i 5.30 sata, kino Krk u 3 i 5 sati, kino Lika u 4 i 6 sati te posebno nedjeljom u 11, 4 i 6. Tako je pisalo i za kino Zagreb. U lipnju određene kinodvorane obavještavaju u koliko sati se može

pogledati koja predstava, a to su kino Osvit koji mijenja vrijeme u 11,16 i 18 sati, kino Zagreb u isto vrijeme te još nadodaje za nedjelje i blagdane u 11, 4 i 6 sati. Zatim kino Central u kojem se nedjeljom i blagdanima moglo gledati u 3, 5 i 7 sati, a radnim tjednom u 5 i 7 sati. Isto tako se prikazivalo u kinu Istra, Kozara i Krk. U kinu Urania predstave su se prikazivale u 5 i 7 sati tijekom tjedna, a nedjeljom u 11, 5 i 7 sati. Sljedećih mjeseci do kraja godine, razna kina imaju različite vremenske rasporede za određene filmove, no u većini kinodvorana su se filmovi prikazivali ili u 4, 6 i 8 sati ili u 3, 5 i 7 sati, a nedjeljom i blagdanima su povećali broj predstava pa samim time postoji više sati u kojim su se mogle pogledati predstave, a to su bile u 11, 3, 5, 7 i 9 sati koji se počeo pojavljivati kao još jedno vrijeme u srpnju 1945. godine. Razlog zašto su se filmovi prikazivali u 11, 4 i 6 ili 3, 5 i 7 sati je između ostalog bio zato što u vrijeme Jugoslavije nije bilo slobode kretanja, već je trajao policijski sat. Samim time su se kino predstave održavale ranije.

Razlika danih predstava i u koliko sati će se održavati u 1945. i 1950. godini je između ostalog bio sami prikaz u novinama pod kinematografima. Godine 1945. vrijeme za određene predstave piše kod svake kinodvorane, dok je 1950.godine u kinematografima pisalo na početku kinematografa u koliko sati su predstave te je ispod pisalo u kojima kinima. Primjerice, piše: početak 4, 6 i 8 sati te ispod pišu kinodvorane Kalnik, Mosor, Zagreb te pored samih kinodvorana piše koje točno predstave će se odigravati taj dan. Na sljedećim fotografijama može se vidjeti razlika prikaza kinematografa 1945. godine i 1950. godine.

Fotografija 2.

(Vjesnik Narodnog Fronta, 23. lipnja 1945.)

Fotografija 3.

(Vjesnik Narodnog Fronta, 29. lipnja 1950.)

U srpnju i kolovozu 1950. godine pojavljuje se i artistska pozornica u Ilici 21 koja počinje s programom u 20 sati, a pretprodaja karata je od 17 do 20 sati. Što se tiče pretprodaje karata za 1945. godinu, tu su glavni bili kino Lika i kino Krk. U lipnju i srpnju su bile obavijesti na kinematografima gdje se karte mogu kupiti na dnevnoj bazi. To je bilo u satima od 9 do 12 u kinu Lika kao i u kinu Krka. U srpnju 1945. kino Lika obavještava da je pretprodaja karata dnevno od 10 do 12 sati kao i u kinu Balkan i kinu Zagreb. Rekordna brojka prodanih kino ulaznica u 1947. godini bila je 40 613 419, što je gotovo duplo više nego 1946. godine kad se prodalo 25 988 127 ulaznica. Povećanje broja gledatelja nije bio samo rezultat povećanja broja kino dvorana, nego je to bio i znak kako se narod sve više zanimao za film. Isto tako, rezultat toga može se tražiti i u okviru opće politike sniženja cijena životnih namirnica. Prema toj općoj politici je 1946. godine doneseno rješenje o sniženju ulaznica u svim kino dvoranama Jugoslavije. Novije cijene su iznosile od 4 do 15 dinara (ovisno o grupi i mjestu u kinu), dok je cijena putujućih kina bila od 2 do 5 dinara. Ovo je bio još jedan pokazatelj kako je država kina smatrala odličnom prilikom za usađivanje dane ideologije, ali i kulturnu

potrebu svakog čovjeka. (Časopis Film, *Snižanju cena bioskopskih ulaznica na teritoriju FNRJ*, 1946).

Komitet za kinematografiju se također pobrinuo da na perifernim područjima djeluju pokretne kino projekcije kako bi filmska kultura bila pristupačna stanovnicima siromašnijih područja. Tako su neki stanovnici Jugoslavije po prvi puta imali priliku vidjeti filmsko djelo. (Goulding, 2004.)

Ovo su jedne od kinodvorana koje su u Vjesniku Narodnog fronta davale obavijest pod kinematografe kada se karte mogu kupiti. Jedno od načina je također bilo na samim plakatima ispred kina koji su također promovirali filmove koji će se puštati. Što se tiče kupnje ulaznica, u to vrijeme bili su poznati i tapkaroši. Što su točno radili tapkaroši? Ni više ni manje nego preprodavali karte i to po duploj cijeni. Bio je to pravi biznis gdje su tapkaroši kupovali što više karata na blagajnama. Karata nije bilo puno i moralo se doći na vrijeme kako bi se dobila dobra mjesta. Oni su to znali iskoristiti te prodati po većoj cijeni i zaraditi. Nisu samo tapkaroši bili glavni što se tiče karata i ulaznica, tu su bili kartodrapci, kako ih je narod nazivao, koji su za vrijeme same predstave pazili na mir i red. Prije rata su se žalili jer nitko nije pazio na ponašanje za vrijeme gledanja filma pa je bilo bacanja koštica jedni na druge, dovikivanja, ometanja i sl. Nakon rata, kartodrapci preuzimaju ulogu redara i baterijskim lampama osvjetljavaju nemirne i upozoravaju na kino bonton.

2.2. Filmski časopisi

Prvotni oblik filmske proizvodnje bio je žurnal takozvani *Filmske novosti* koji je označio je prijelomni trenutak u stvaranju kinematografije jer se oslonio na kontinuitet znanja i rada određenog broja ljudi koji su svoj život posvetili razvoju filmskog medija, navodi Škrabalo (1998.). Žurnal je završen 21. svibnja 1945. te je odmah dan u javnost. *Filmske novosti* izlazili su po brojevima te su tako prva četiri broja realizirana u Zagrebu. Od ljeta 1946. cijela proizvodnja časopisa prelazi u Beograd. Časopis je prikazivao jasnu sliku zbivanja i raspoloženja toga vremena, o burnim i dramatičnim promjenama na zaista profesionalnoj razini za jednu kinematografiju koja je kretala od samog početka. Najvažniji filmski materijali koje sadržavaju *Filmske novosti* su materijali snimljeni pri samom oslobođenju Zagreba, a to su povlačenja njemačkih jedinica iz zemlje i posljedice ustaškog terora koji govore o jezovitim zločinima počinjenim u logoru smrti Jasenovac. (HDA,

Agitprop 1945.-1954., F1220 CK SKH (11 kutija)). *Filmske novosti* su u NR Hrvatskoj izdane u deset brojeva žurnala u 64 kopije i 3 dokumentarna filma u 14 kopija. (HDA, Agitprop 1945.-1954., F1220 CK SKH (11 kutija)). *Filmske novosti* snimane su svakodnevno, ovisno od raspoložive trake te su tako stvarane velike količine dokumentacije o svakodnevnim događajima. No, samo dio tog filmskog materijala je uopće ulazio u brojeve žurnala, radi opsega, dok se ostalo zadržavalo kao dokumentacija i građa. Stoga, većina filmskog materijala iz prvih poslijeratnih godina sadrži dokumentaciju na temu izgradnje zemlje, kako navodi autor Volk (1986.).

Pred kraj 1946. godine, počinje proizvodnja mjesečnog žurnala pod nazivom *Pregled*. Škrabalo (1998.) navodi da je mjesečni magazin „Jadran filma“, *Pregled*, posebnu ulogu imao u tome što je sadržavao aktualne filmske zapise. Od 1946. do 1950. *Pregled* pruža mogućnost razumijevanja tadašnjeg života u ukupno 34 broja. Ponekad bi se sami žurnal izjednačavao s dokumentarnim filmom jer je bio posvećen samo jednoj temi. Škrabalo (1998.) navodi da je primjer za to *Proslava Prvog maja 1949*. Ivanke Forenbacher i Golikov *Još jedan broj je zaplovio* (1948.). Važno je spomenuti *Kinohroniku* koji je već početkom 1945. izdan u nekoliko brojeva. U žurnalima poput *Filmske novosti* i *Pregled*, nije bilo mjesta subjektivnim mišljenjima, već ideologiji koju je država promovirala. Čak su i kroz filmske časopise htjeli utjecati na narod. Nije bilo prostora za subjektivno različito mišljenje, već se moralo prihvaćati sve što propaganda nudi. Dok se u časopisu *Film*, koji je izdan 1946. u Beogradu, u kojem su se pisale filmske kritike filmova koji su igrali u kinima, a i kritika opće kinematografije u Jugoslaviji i svijetu. (HDA, Kinoteka, Časopis Film, br.1.).

No, filmska štampa za razdoblje od 1945. do 1950. nije bila jako bogata. Prevedeno je nekoliko stručno-tehničkih knjiga s ruskog jezika, te knjige eseja *Iz sovjetske kinematografije* i *Sovjetski film* koje govore o ruskom filmu kao „najboljem i najnaprednijem na svijetu“, kako navodi Knezović (1988.). Zatim je bilo nekoliko časopisa koji su svi uvelike veličali i propagirali sovjetske filmove i sovjetsku kinematografiju. Te na kraju sve ostale informacije o filmovima i kinematografiji nalaze se u Vjesniku Narodnog fronta Hrvatske, navodi Knezović (1988.).

2.3. Privatna i državna kina

Komisija za kinematografiju bila je vrhovni organ kinematografije u NR Hrvatskoj čiji je zadatak bila koordinacija rada kako bi kinematografija pratila komunističku ideologiju. Dakle, Komisija je rješavala sve probleme vezane za produkciju i reprodukciju filmova u NR

Hrvatskoj, a u razdoblju od 1945. do 1948., Komisija je bila u stalnim problemima. Glavni i najveći problem bile su financije. Podržavljenje kinematografa bio je plan izvora materijalnih sredstava za izgradnju filmske produkcije. Osnovno stajalište jest da prihodi od filma moraju poslužiti za daljnji razvitak filmske industrije. Nacionalizacijom se pokušavala spriječiti zarada pojedinaca i služenje za osobno bogaćenje. Vlasti su smatrale kako prihod od iznajmljivanja filma mora ići u korist propagande filma.. S obzirom na to da je Jugoslavija smatrala da filmsku umjetnost treba približiti narodu, glavni cilj je bio otvaranje novih kino dvorana i nabava novih kino aparata. Tako se sljedećih par godina otvara sve više kino dvorana, čak i u sastavu domova kulture. Strogom nacionalizacijom, broj kinematografa u državnom vlasništvu jako brzo raste. Tada su se na vlasnike privatnih kinodvorana primjenjivali članci 3. i 10. Zakona o krivičnim djelima protiv naroda i države. Tako 1946. godine broj privatnih kina pada na 28, a državnih raste na 128, dok je 1945. bilo 64 državnih i 78 privatnih, navodi Škrabalo (1998.). Bez obzira na probleme u prvih par poslijeratnih godina, kinematografija kao što se već navodi, napreduje iz godine u godinu. Otkako se povećao broj državnih kina i ponuđenih filmova, rastao je i broj posjetitelja. Narod se sve više zanimao za film, a 1946. godine se donosi rješenje o sniženju cijena kino ulaznica. Time se pokazalo da država smatra da kultura treba biti dostupna svakom čovjeku, a ne samo imućnima.

3. Tri filmske dinamike

3.1. Dinamika prikazivanja nacionalnih kinematografija

U ovom i sljedećem poglavlju detaljno će se prikazati rezultati istraživanja, dakle, krajnje makro tablice s prikazom od sveukupno 704 filmova u rasponu od svibnja 1945. godine do prosinca 1950. godine. Osim makro tablice, u ovom poglavlju će se detaljnije prikazati tablica pripadnosti filmova nacionalnim kinematografijama koji su se prikazivali u zagrebačkim kinima od 1945. godine do 1950. godine.

Za početak, potrebne informacije su se sabirale u Nacionalnoj Sveučilišnoj Knjižnici u čitaonici periodike pomoću mikrofilmova. Snimljeni mikrofilmovi Vjesnika Narodnog fronta Hrvatske prikazuju navedeno razdoblje, a ono što je bilo potrebno za istoimeno istraživanje jest raspored kino predstava u Vjesniku Narodnog fronta Hrvatske. Podatci potrebni za rad su rasporedi kino predstava gdje su bile sljedeće obavijesti: naziv kinodvorane, adresa kinodvorane, vrijeme prikazivanja filma, film i izvorno određenje filma (kratki opis filma poput: „premijera sovjetskog dokumentarnog velefilma“). Od tih informacija, u makro tablicu se navodilo: naslov filma kako piše u kinematografima, izvorni naslov filma, godina nastanka filma, nacionalna kinematografija filma, izvorno određenje, rod filma, vrsta filma, godina prikazivanja filma te točan datum kad se film prvi put prikazao te u koliko kinodvorana. S obzirom na to da nije bilo pravilo kojim danom će se pojaviti novi film, bilo je potrebno istražiti svaki dan Vjesnika Narodnoga fronta Hrvatske pod kinematografe kako se ne bi propustio niti jedan film. Naime, Vjesnik Narodnog fronta Hrvatske izlazio je svaku srijedu u razdoblju od 1945. do 1953. godine. Mikrofilmovi su snimljeni po tri ili četiri mjeseca po godini tako da se posebna pozornost obraćala na to mijenja li se izgled samih kinematografa u novinama već u samo par mjeseci i dolazi se do zaključka da se itekako mijenja. Mijenja se po godinama, ali i po mjesecima. Naime, 21. svibnja 1945. godine kinematografi se u Vjesniku prikazuju ovako (fotografija 1.), a samo mjesec dana nakon, 21. lipnja 1945., kinematografi mijenjaju prikaz što se vidi u priloženom (fotografija 2.). Dok, pred sami kraj istraživanja, 21. prosinca 1950. godine, pregled kinematografa prikazuje na ovaj način. (fotografija 3., 21. prosinac 1950.)

KINEMATOGRAFI	
BALKAN KINO Samostanska 3. - Marovtka 19 Danas u 5 sati premijera sovjetskog filma DUGA	KOZARA KINO Ilica 90 Danas u 5 sati premijera so- vjetskog dokumentarnog velefilma SUD DOLAZI
CENTRAL KINO Petrinjska 4 PETAR VELEKI Početak u 5 sati	LIKA KINO Ilica 10 Danas u 5 sati premijera sovjetskog dokumentarnog velefilma SUD DOLAZI
DOM KINO NAHOCE dnevno u 8, nedjeljom i blagdanom u 4 i 6 sati	URANIA KINO Tuškance 1 PETAR VELEKI početak u 5 sati
GRADJANSKI KINO MLADI EDISON Početak u radne dane u 5 sati nedjelji i blagdan u 4 i 6 sati	UNION KINO Zvonimirova 53 NAHOCE Početak u 5, nedjeljom u 8 i 6 sati
KINO ISTRA (Danica) Nikolićeva 2a Danas premijera sovjetskog velefilma STALJIN VAM GOVORI Početak u 5 sati, nedjeljom u 3 i 6 sati	ZAGREB KINO Preradovićev trg 4 Danas u 5 sati premijera so- vjetskog velefilma BORBA ZA STALJINGRAD

Fotografija 4.

(Vjesnik Narodnog Fronta, 21. svibnja 1945.)

KINEMATOGRAFI
BALKAN KINO Danas u 5 i 7 sati premijera PJESME NEBODERA Al Jolson
CENTRAL KINO Petrinjska ulica 4 Prikazuje Simone Simon u veselom muzičkom filmu JOSETTE Početak u 5 i 7 sati. Nedjelja 3. 5 i 7 h
GRADJANSKI KINO MELODIJA KRVI Početak dnevno u 3 i 7 sati.
ISTRA KINO (Danica) Danas premijera snadnog ruskog velefilma SPIJUNI NA BALTIKU (Četvrti periskop) Početak u 5 i 7 sati. Nedjeljom i blagdanom u 3. 5 i 7 sati.
KOZARA KINO Ilica 90 Prikazuje sovjetski film DUGA Početak: rad. danom 5 i 7, blagdanom 3. 5 i 7 sati.
KRK KINO (prije Klek) Jurkulićeva 6 ONA JE MOJA Početak 4. 6. 8
LIKA KINO Ilica 10 Prikazuje američki glazbeni film TARANTELA Početak predstave u 5 i 7 sati Nedjeljom i blagdanom u 11. 5 i 7 sati Pretprodaja dnevno od 9-12 sati
OSVIT KINO Američki tehnikolor film DOLINA DIVOVA Nusprogram šale u bojama Početak 3 i 7. -- Nedjeljom i blagdanom 11. 5 i 7 sati.
URANIA KINO Tuškance 1 PLESSA DAVOLOM Tyrone Power - Dorothy Lamur Početak u 5 i 7 sati. Nedjeljom u 11. 5 i 7 sati.
UNION KINO Zvonimirova 53 Početak: 5 i 7, nedjeljom 3. 5 i 7 sati Gradjanski tehnikolor velefilm KISE DOLAZE (San Indije) Tyrone Power - Myrna Loy - George Brent
DOM KINO SHERLOCK HOLMES Predstava u 3 i 7 sati
ZAGREB KINO Preradovićev trg 4 Danas premijera vel. engl. filma SIGNAL IZ ALZIRA U gl. ul. James Mason i Carla Lehman Početak u 5 - 7 sati, nedjeljom u 3. 5 - 7 sati.
TOMISLAV KINO Ilica 288 prikazuje američki velefilm Dr. EHLICH u gl. ul. Edw. G. Robinson Početak u 5 i 7 sati. blagdanom 3. 5 i 7 sati.
CROATIA Ilica 31 Krasić američki film MISS BARETT Početak u 5 i 7 nedjeljom 3. 5 i 7 s.
GENIC KINO Kraljevičev trg 1 Američki ljubavni film BRATOVA ŽENA Robert Taylor - Barbara Stanwyck Početak u 5 i 7 s. -- Nedjeljom i blagdanom u 3. 5 i 7 s.

Fotografija 5.

(Vjesnik Narodnog Fronta, 21. lipnja 1945.)

Fotografija 6.

(Vjesnik Narodnog Fronta, 21. prosinac 1950.)

Od sveukupno 704 filmova, za 79 filmova nisu pronađene informacije o nacionalnosti kinematografa niti druge potrebne informacije koje su se pretraživale za samu tablicu, no o tim drugim informacijama će se navoditi u sljedećim poglavljima. Dakle, u rasponu od svibnja 1945. godine do prosinca 1950. godine ustanovila se nacionalnost za 625 filmova. Od tih 625 filmova za koje se ustanovila nacionalnost, u 1945. godini od 179 filmova u godini, ustanovila se nacionalnost za 138 filmova. Sljedeće godine, 1946., od 172 filmova, nacionalnost se ustanovila za 163 filmova. Nadalje, za 1947. godinu, od 122 filmova, nacionalnost se ustanovila za 101 film. Zatim 1948. godine od 87 filmova, nacionalnost se ustanovila za 83 filmova. Za 1949. godinu, od 64 filmova u godini, nacionalnost se ustanovila za 61 film te za 1950. godinu od 80 filmova, nacionalnost se ustanovila za svega 79 filmova. Nacionalnost filmova koji su se prikazivali od 1945. godine do 1950. godine u Zagrebu u svim kinodvoranama jesu: američki, sovjetski, britanski, češki, španjolski, talijanski, francuski, finski, švicarski, norveški, jugoslavenski, njemački, poljski, švedski, danski i austrijski. U priloženoj tablici vidjet će se broj svake nacionalne kinematografije prikazane za godine od 1945. do 1950.

Tablica 1. Tablica prikazivanja nacionalnih kinematografija

NACIONALNOST FILMA	1945.	1946.	1947.	1948.	1949.	1950.
američki	71	44	4	3	10	26
sovjetski	36	78	51	52	19	13
britanski	7	2	/	3	4	12
češki	7	9	15	6	2	/
španjolski	1	5	/	/	/	/
francuski	7	20	24	11	6	8
talijanski	3	/	/	/	/	4
finski	/	1	/	/	/	/
švicarski	/	1	/	/	/	/
norveški	/	1	/	/	/	/
jugoslavenski	/	2	6	5	7	6
njemački	/	/	/	2	5	4
poljski	/	/	/	/	4	2
švedski	/	/	/	/	2	/
danski	/	/	/	/	/	2
austrijski	/	/	/	/	/	4

Iz priloženog se zaključuje da je najviše bilo prikazivano filmova sovjetske nacionalnosti od 1945. do 1950. godine u broju od 249 filmova. Zatim američkih 158 filmova, francuskih 76 filmova, čeških 39 filmova, britanskih 28 i jugoslavenskih 26 filmova. Njemačkih samo 11, talijanskih sedam filmova, poljskih šest filmova, austrijskih četiri filmova, švedskih dva filma te finskih, švicarskih i norveških svega po jedan film u pet godina. Zanimljivo je što su baš finski, švicarski i norveški filmovi prikazani samo jedanput u istoj 1946. godini. Američki filmovi 1945. i 1946. godine visoko drže broj, no već 1947. broj američkih filmova naglo pada što se 1949. i 1950. postepeno opet podiže. Sovjetskih filmova se najviše prikazivalo 1946. godine, a već 1949. prema 1950. godini broj postepeno pada o čemu će se detaljno tumačiti u posebnom poglavlju. Što se tiče američkih filmova, Škrabalo (1998.) tvrdi da su američki filmovi u NDH bunkerirani i da su ih počeli prikazivati čim su otvorene kinodvorane nakon kraja Drugog svjetskog rata što sama tablica i potvrđuje. Jugoslavija kao komunistička zemlja nije bila naklonjena kapitalističkoj filmskoj proizvodnji. Autor Cagić (1946.) navodi sljedeće: "U kapitalističkim zemljama film uglavnom služi kao zabavno sredstvo...". Dok je situacija u socijalističkim zemljama u potpunosti drugačija. Socijalisti su

prepoznali važnost samog filma preko kojeg mogu djelovati na masu i tako su koristili film u propagande svrhe. U filmskom se časopisu *Pregled* u članku *Uvoz francuskih, američkih i engleskih filmova u našu zemlju* odgovara se na pitanje zašto se u zagrebačkim, i samim time tadašnjim jugoslavenskim, kino dvoranama nakon oslobođenja ne prikazuju filmovi navedenih stranih proizvodnji. Nepoznati autor članka tvrdi kako je Poduzeće za uvoz, izvoz i raspodjelu filmova mislilo da treba otkupljivati dobre filmove američke, engleske i francuske proizvodnje. Međutim, problem je bio u sistemu iznajmljivanja filmova. Strane filmske kompanije su još prije rata Jugoslaviji pokušavale nametnuti sistem iznajmljivanja filmova uz jako visok postotak. No, važno je napomenuti da je postojala razlika u cijeni između kvalitetnih filmova i onih drugorazrednih i trećerazrednih. Taj sistem su strane zemlje nastojale nametnuti i nakon rata, ali Jugoslavija nije bila u mogućnosti pristati na to s obzirom na loše financijsku situaciju i na to što bi takav sistem još više naštetio interesu jugoslavenske privrede. Stoga su strane filmske kompanije uvidjele da nakon nekog vremena Jugoslavija ne pristaje na njihove uvjete te odlučile ustupiti svoje filmove po fiksnoj cijeni. Najprije su to učinile izvjesne francuske firme, a zatim su ih slijedile pojedine grupe američkih i engleskih producenata. Tek tada je Uvozno filmsko poduzeće zaključilo niz ugovora o otkupu filmova američke, engleske i francuske kinematografije, što je bilo pred sami kraj 1947. godine. Zato ne iznenađuje činjenica kako u kinima NR Hrvatske od tada sve više počinju prevladavati filmovi zapadne proizvodnje, dok se smanjuje broj sovjetskih filmova. U tome također igra ulogu i rezolucija Informbiroa kojom Jugoslavija prekida odnose sa SSSR-om. (Časopis *Film*, 2.broj. 1947., *Uvoz francuskih, američkih i engleskih filmova u našu zemlju*).

3.2. Dinamika prikazivanja filmskih vrsta

U ovom poglavlju tumačit će se o tablici koja prikazuje koliko filmskih vrsta se pojavljuje tijekom godina. Filmske vrste koje su se prikazivale od svibnja 1945. do prosinca 1950. jesu: ratni filmovi, povijesni, drame, pustolovni, vestern filmovi, komedije, kriminalistički, mjuzikli, trileri, biografski, fantastični, melodrame, komedije/drame, romantični/ljubavni i akcijski. U 1945. godini od 179 filmova, ustanovila se 81 filmska vrsta. Za 1946. godinu ustanovilo se 117 filmskih vrsta od sveukupno 172 filmova. Od 122 filmova u 1947. godini, ustanovila se 48 filmskih vrsta. Za 1948. godinu od 87 filmova, ustanovilo se 29 filmskih vrsta, a za 1949. godinu 25 filmskih vrsta od 64 filmova. Te 1950. godine od 80 filmova, ustanovilo se 50 filmskih vrsta. Što se tiče dokumentarnih

filmova, u 1945. godini prikazuje se 12 dokumentarnih, a animiranih samo jedan. Sljedećih godina se također prikazuje po jedan animirani film, osim 1950. godine kada se prikazuju dva animirana filma. Nadalje, 1946. godine prikazuje se 14 dokumentarnih filmova, 1947. godine osam, 1948. godine tri i 1950. godine nema prikaza dokumentarnih filmova.

Tablica 2. Tablica prikazivanja filmskih vrsta

FILMSKE VRSTE	1945.	1946.	1947.	1948.	1949.	1950.
ratni	13	3	6	5	7	7
povijesni	4	8	7	2	1	1
drama	21	28	7	13	7	14
pustolovni	5	3	1	1	2	5
vestern	5	1	/	1	/	1
komedija	14	20	8	4	3	6
kriminalistički	3	1	2	/	/	1
mjuzikl	9	13	12	/	2	3
triler	2	2	/	1	/	2
biografski	1	3	/	/	1	1
fantastični	2	1	/	2	1	2
melodrama	/	1	/	/	/	/
komedija/drama	3	2	/	/	1	/
romantični/ljubavni	4	1	2	/	/	3
akcijski	/	18	/	/	/	1

Dakle, iz tablice se može protumačiti da se od svih navedenih filmskih vrsta najviše prikazivala drama što je čak iznenađujuće jer se moglo očekivati da će više biti ratnih i akcijskih s obzirom na poratno razdoblje. Nadalje, ratnih se filmova prikazivalo sveukupno 41 put u svih pet godina, povijesnih 23, drame 90, pustolovnih 18, vestern osam, komedija 55, kriminalističkih osam, mjuzikla 40, trilera sedam, biografskih šest, fantastičnih 10, melodrama jedna, komedija/drama šest, romantičnih 10 te akcijskih 20. Što se tiče vestern i kriminalističkih filmova, zanimljivo je da su upravo ove filmske vrste prikazane isti broj puta tijekom svih pet godina, a svakako nisu bile toliko prikazivane na području Jugoslavije samim time što je vestern dio zapadnjačke kulture, a to nije bilo u skladu s komunističkom ideologijom. Kriminalistički i vestern filmovi svakako potiču na pobunu i zauzimanje za samoga sebe, narod i pojedinca, a to tadašnjem režimu nikako nije odgovaralo pa samim time dolazi i do zabrana uvođenja filmova zapadnjačke kulture. To samim time objašnjava i strogu cenzuru po uzoru na sovjetski model. Ta se cenzura uglavnom odnosila na strane filmove, koje je moglo kupiti samo Državno filmsko poduzeće Jugoslavije, navodi Peruško (2015.). Upravo je ono vršilo i cenzorsku funkciju i donosilo odluke o kupovini stranih filmova. To je

zahtijevalo ponovnu kontrolu cjelokupne predratne filmske ponude. Također je podrazumijevalo i novu politiku pri uvozu filmova pa su se tako na ljestvici najomraženijih našli engleski i američki filmovi. To je razlog zašto su ili prestali prikazivati/uvoziti ili su ih kombinirali sa sovjetskim filmovima. (Peruško, 2015.)

3.3. Dinamika prikazivanja filmova prema starosti proizvodnje

U ovom poglavlju će se tumačiti i prikazati tablica filmova prema starosti proizvodnje koji su se prikazivali u razdoblju od 1945. godine do 1950. godine. Prijeratni filmovi su filmovi nastali u razdoblju prije 1941. godine, a najranije zabilježena godina prikazanog filma jest 1908. godina. U pitanju je sovjetski desetominutni nijemi film *Stenka Razin* koji se prvi put prikazao 17. ožujka 1948. godine u kinu Balkan. Ratni filmovi su filmovi nastali u periodu od 1941. do 1945. godine. Iz tablice se može iščitati da su ratni filmovi najviše prikazivani prve godine samog istraživanja, dakle 1945. godine. Nadalje, poslijeratni filmovi su svi filmovi koji su nastali nakon 1945. godine. Kako je vrijeme prolazilo, tako su prijeratni filmovi bili prikazivani sve manje, a poslijeratni filmovi sve više. Najčešće je to bilo slučaj s dokumentarnim filmovima koji su se pojavljivali iste godine kada su i snimljeni. Jedan takav primjer je jugoslavenski dokumentarni film nastao 1947. godine i prikazan iste godine pod imenom *Tragom IV. i V. ofenzive* prvi put prikazan 25. travnja u kinu Balkan. Isto tako snimljen i prikazan iste godine je vrlo poznati dokumentarni jugoslavenski film *Stepinac pred narodnim sudom*, 1947. godine koji je prvi put prikazan 21. lipnja, također u kinu Balkan. Vezano za navedeni dokumentarac, važno je napomenuti kako se komunistički režim netolerantno odnosio prema vjerskim zajednicama, posebno prema Katoličkoj Crkvi. Crkva je ostala jedina institucija izvan kontrole i vlasti te samim time utočište onima koji su bili protiv novog režima. Međutim, Crkvi su oduzeta imanja i nekretnine, a crkvene škole su izgubile pravo javnosti. Za početak je važno znati da je prve godine istraživanja, 1945. godine, u *Vjesniku Narodnog fronta Hrvatske*, uvažavanje Božića bilo na dan sv. Nikole 6. prosinca 1945., navodi Sklevicky (1988.). Autorica Sklevicky (1988.) također navodi da se na dan sv. Nikole izvještavalo o Nikolinjskom darivanju siromašne djece. Djeci se davalo do znanja da ih daruje Tito. Te iste godine je izašao dvobroj 24. do 26. prosinca s naslovnom stranicom „Prvi Božić u slobodnoj Narodnoj Republici“ sa zaglavljem crveno otisnute čestitke „Sretan Božić“ i popratnom ilustracijom petokrake zvijezde. Petokraka zvijezda u tom kontekstu bila je parafraza betlehemske zvijezde, navodi Sklevicky (1988.). Sljedeće

godine, 1946. tek se na devetoj stranici Vjesnika Narodnog fronta Hrvatske nalazi čestitka „Uredništvo i uprava Vjesnika želi svim čitateljima katoličke vjeroispovijesti čestit Božić“ kao da je u pitanju određen broj ljudi, a ne čitav narod. Također, izdavač nije bio u navođenju čestitke, već samo uredništvo i uprava, navodi Sklevicky (1988.).

Božić 1947. označava jasnu prekretnicu prema dotadašnjem uvažavanju i toleranciji pred-revolucionarnih tradicija. Očigledno se produbljuju podvajanja u analiziranim glasilima. U Slobodnom domu još je uvijek istaknuta svečana atmosfera, ali s intenzivnom primjesom aktualizacije — politizacije tradicionalnih motiva. Uvodnik — čestitka Franje Gažija — patetično apostrofira socijalni moment: „suze gorčine umjesto darova“ na podnožju božićnog drvca koje su lile siromašne matere, među koje je svrstana „i majka sviju nas Hrvata, naša draga domovina Hrvatska“. U ulozi „Mladoga kralja“ (Spasitelja) pojavljuje se „veliki sin naše drage majke domovine Hrvatske Josip Broz-Tito“ i „div-junaci koji su se oko njega skupili“. Ilustracija na naslovnici prikazuje idilu seljačke obitelji: majka plete, dijete (sin) igra se na podu, a otac za stolom čita HRSS-ovo glasilo. Na zidu je Titova slika, a kao stvarni dokaz blagostanja i napretka u vidu elektrifikacije sa stropa blješti električna žarulja. (Sklevicky, 1988:63)

Vjesnik prvi put 1948. godine ne spominje Božić te time daje do znanja njegovo povlačenje iz diskursa. No, to ne bi trebalo čuditi s obzirom da već na prvom govoru prilikom paljenja prve peći u najvećoj tvornici hidraulične strojeva u Jugoslaviji, Tito kritizira izostanak s posla zbog raznih praznika, navodi Sklevicky (1988.). Naravno da nije u pitanju bio problem izostanak s posla s obzirom da se prema odredbi ministarstva industrije i rudarstva od prosinca 1945. godine mirovanje na prvi i drugi dan Božića nije plaćalo, a rad se nadoknađivao u sljedećim danima. Najveći problem i druga strana potiskivanja Božića iz javnosti bila je u afirmaciji nove hijerarhije, navodi Sklevicky (1988.). Unatoč potiskivanju Božića kao vjerskog blagdana, Vjesnik i Slobodni dom neupadljivo čestitaju blagdan svojim čitateljima.

Povezujući, pod udar režima dolazi i zagrebački nadbiskup Alojzije Stepinac. Uhićen je i izveden pred sud pod optužbom da je za vrijeme rata surađivao s okupatorom i ustaškom vlašću. Osuđen je na 16 godina zatvora s prisilnim radom. Pet godina proveo je u zatvoru

u Lepoglavi, a od kraja 1951. do svoje smrti 10. veljače 1960. godine u kućnom pritvoru u Krašiću.

Nadalje, vezano za filmove, nakon rezolucije Informbiroa, broj prijeratnih i ratnih filmova naglo pada, a raste broj poslijeratnih. S obzirom na to da su prijeratni uvozni filmovi najčešće bili američki i sovjetski, a ratni također najčešće sovjetski, nakon prekida sa SSSR-om počinju se prikazivati filmovi novijeg doba kako bi se narod mogao oporaviti od samog socijalističkog režima.

Tablica 3. Filmovi prema starosti proizvodnje

SVI FILMOVI	1945.	1946.	1947.	1948.	1949.	1950.
Prijeratni filmovi	72	54	16	6	4	6
Ratni	23	18	10	6	5	16
Poslijeratni	3	6	15	19	17	26

4. Tablica 1945.-1950.

4.1. Mikro tablica sovjetskog filma

Očigledno je da prvih nekoliko poratnih godina u kinima na području Jugoslavije dominiraju filmovi sovjetske proizvodnje iz političkih i ideoloških razloga. Kinematografija je bila najbolje propagandno sredstvo koja je mogla uvjeriti narodne mase da je SSSR najbolji, najveći i najiskreniji saveznik te zaštitnik nove države. Zato je trebalo gajiti najveću ljubav prema njemu, bezgranično povjerenje i poslušnost, što se već naveliko razvijalo u toku samoga rata, navodi Knezović (1988.). Prva radikalna promjena koja je zahvatila jugoslavensku mladu kinematografiju dogodila se u lipnju 1948. godine. Datuma 28. lipnja 1948. došlo je do raskida Jugoslavije s Informbiroom. To je bio presudan događaj u povijesti socijalističke Jugoslavije koji je uvelike utjecao na ustrojstvo, financijsku situaciju i opći položaj kinematografije. Teško je reći da je ekskomunikacija Jugoslavije iz Staljinove ideologije odmah donijela velike promjene i zaokret, ali taj događaj je zasigurno doveo do oslobođenja od dogmatskih stega koje su bile zastupljene u gotovo svim sferama života. Nakon raskida sa SSSR-om prvo je započeo proces sumnje da je sovjetski uzor najbolji uzor. Zatim je došla ekonomska posljedica koja je svojim blokadama nametnula zabrane na svim područjima, pa su i kulturnom sektoru smanjena sredstva na minimalac, navodi autor Škrabalo (1984.). No ipak, nakon rezolucije Informbiroa, 28. lipnja 1948. godine, filmski život nije se puno promijenio tijekom te iste godine. Sovjetski filmovi nisu postali zabranjeni u Jugoslaviji. I dalje su dominirali na repertoaru kinematografa, ali uz sve veću konkurenciju zapadnih filmova (posebno američkih), koji se polagano uvlače u kino dvorane diljem Jugoslavije pa samim time i u zagrebačkim kino dvoranama. Iako je Jugoslavija u prvim mjesecima nakon rezolucije Informbiroa proživljavala teško razdoblje, ponajprije zbog gospodarske blokade, ipak je u narodu rastao neki oblik optimizma, navodi autor Škrabalo (1984.).

S obzirom na to da se filmski repertoar nakon rezolucije mijenja, u kino dvoranama se počinju prikazivati djela velikana filmske režije. Prvo veliko djelo koje je prikazano u kino dvoranama NR Hrvatske bio je *Gradanin Kane* Orsona Wellesa koji se u Zagrebu prikazuje 16. kolovoza 1949. u kinu Balkan. Bez obzira na različitost koja se osjećala u novom okruženju, NR Hrvatska još je uvijek ostala pod utjecajem propagande filmske namjene te nije mogla u potpunosti razlučivati rijetke umjetničke vrijedne filmove od gomile dogmatskih filmova, navodi Škrabalo (1984.; 153).

Tablica 4. Mikro tablica sovjetskih filmova

SOVJETSKI FILMOVI	1945.	1946.	1947.	1948.	1949.	1950.
siječanj, veljača, ožujak, travanj	/	22	30	22	10	7
svibanj, lipanj, srpanj, kolovoz	19	28	13	13	8	4
rujan, listopad, studeni, prosinac	16	29	7	17	1	2

4.2 Makro tablica 1945. - 1950.

U ovom posljednjem, no ne u potpunosti i manje važnom poglavlju, prikazat će se makro tablica svih filmova koji su se prikazivali u zagrebačkim kino dvoranama u razdoblju od svibnja 1945. godine do prosinca 1950. godine. Već navođeno, potrebne informacije su se sabirale u Nacionalnoj Sveučilišnoj Knjižnici u čitaonici periodike pomoću mikrofilmova. Snimljeni mikrofilmovi Vjesnika Narodnog fronta Hrvatske prikazuju navedeno razdoblje, a ono što je bilo potrebno za istoimeno istraživanje jesu bili kinematografi u samom Vjesniku Narodnog fronta Hrvatske. Potrebni podatci za rad bili su kinematografi pod kojim su sljedeće obavijesti: naziv kinodvorane, adresa kinodvorane, vrijeme prikaza filma, film i izvorno određenje filma (kratki opis filma poput: „premijera sovjetskog dokumentarnog vefilma“). Od tih informacija, u makro tablicu se navodilo: naslov filma kako piše u kinematografima, izvorni naslov filma, godina nastanka filma, nacionalna kinematografija filma, izvorno određenje, rod filma, vrsta filma, godina prikazivanja filma te točan datum kad se film prvi put prikazao te u koliko kinodvorana. Nažalost, za određene filmove se nisu mogle pronaći potrebne informacije kako bi se u potpunosti ispunila tablica. To su najčešće bili nepoznati sovjetski filmovi, ali nisu samo sovjetski filmovi oni za koje se nisu mogle pronaći potrebne informacije. Bilo je raznih filmova i drugih nacionalnosti za koje se informacije nisu mogle prikupiti. No, unatoč tome, za 704 filmova koji se nalaze u tablici što su se prikazivali od svibnja 1945. do prosinca 1950. godine u zagrebačkim kinodvoranama, postoje podatci koje godine se prikazuju prvi put, kojeg datuma i koliko puta su se prikazivali u zagrebačkim kinodvoranama. Na narednim stranicama, nalazi se makro tablica s popisom svih 704 filmova što je bio glavni cilj samoga rada. Na početku istraživanja, nije se moglo niti pretpostaviti koliko će na kraju iznositi broj filmova u već navođenom razdoblju koji se istraživao te je broj 704 filmova za vrijeme dramatičnih i velikih promjena u Jugoslaviji ostavilo prostora za razmišljanje da se zaista u tom periodu radilo na kulturi ljudi iako je većina poratnih sovjetskih filmova ipak bio plan usađivanja ideologije.

GODINA	NASLOV	IZVORNI NASLOV	GODINA NASTAN KA	NACIONALNA KINEMATOGRA FIJA	IZVORNO ODREĐENJE	ROD	VRSTA	GODINA PRIKAZIVANJA	PRIKAZIVANJE U ZAGREBU
1945.	Duga	Veselka/Raduga	44	sov	sovjetski film	igrani	ratni	45	450519/3
	Sud dolazi			sov	sovjetski dokumentarni velefilm	dokumentarni		45	450519/5
	Petar veliki	Petar Prvi	37	sov				45	450519/3
	Mladi Edison	Young Tom Edison	40	am		dokumentarni	povijesni	45	450519/2
	Nahoće			sov				45	450519/3
	Staljin vam govori			sov				45	450519/2
	Borba za Staljingrad	Stalingrad	43	sov	sovjetski velefilm	dokumentarni	ratni	45	450521/5
	Prvi štampar Fjodorov			sov	sovjetski ruski velefilm			45	450522/1
	Edison	Edsion, the Man	40	am	Spencer Tracy	igrani	povijesna drama	45	450524/1
	Kiše dolaze	The Rains Came	39	am	američki velefilm	igrani	pustolovni drama	45	450531/6
	Dr. Erlich	Doctor Ehrlich Magic's Bullet	40	am	amerikanski film sa Edw. Robinsonom	dokumentarni	biografija	45	450529/3
	Čarobnjak iz Oza	The Wizard od Oz	39	am	Judy Garland -- Frank Morgan	igrani	fantastika glazbeni	45	450531/2

Tarzan i njegov sin	Tarzan Finds a Son!	39	am	Johnny Weissmuller	igrani	pustolovni	45	450530/3
Lenjin u 1913.-toj godini							45	450531/1
Dolina Divova	Valley of the Giants	38	am	američki film u bojama	igrani	pustolovni	45	450531/3
Moj muž zavodnik			am	američka filmska komedija	igrani	komedija	45	450602/1
Kraljica leda	Thin Ice	37	am	američki film Sonja Henie	igrani	romantična komedija	45	450602/1
Tarantela	Tarantella	40	am	američki glazbeni film	animirani	avangardni	45	450602/4
Raskidani okovi	Blackmail	39	am	američki film u gl.ul.Edward Robinson	igrani	drama	45	450602/2
Zaronili smo u zoru	We Dive at Dawn	43	brit	junački podvizi posade podmornice "Morski Tigar"	igrani	ratni	45	450606/4
Kavaljeri njenog veličanstva							45	450606/2
Kraljević i prosjak	The Prince and the Pauper	37	am		igrani	povijesni	45	450606/5
Miss Barrett	The Barretts of of Wimpole Street	34	am	krasni američki film	igrani	romantična drama	45	450607/2
Krađa u carskoj riznici							45	450608/2
Plodovi	Gold is where you find it	38	am	američki Tehnikolor film George Brent	igrani	romantična	45	450608/4

zemlje				- Olivia de Havilland		drama		
Volga-Volga	Volga-Volga	38	sov	sovjetska veleopereta u gl.ul.Orlova. Glazba Dunajevski	igrani	komedija/mjuzi kl	45	450609/5
Crni šerif	Frontier Marshall	39	am	amerikanski film	igrani	western	45	450613/3
Špijuni na Baltiku				znatni špijunski velem			45	450613/2
Čelična armada	Wings of the Navy	39	am	u gl.ul.George Brent i Olivia de Havilland	igrani	ratni	45	450613/4
Cirkus braće Marx	At the Circus	39	brit	engleska komedija	igrani	komedija	45	450613/3
Odbjegla vjerenica	The Bride Wore Red	37	am	u gl.ul.Robert Young	igrani	komedija	45	450613/3
Ples sa đavolom	Johnny Apollo	40	am	Tyrone Power - Dorothy Lamur	igrani	kriminalistički	45	450614/3
Josette	Josette	37	am	prikazuje Simone Simon u veselom američkom filmu	igrani	komedija	45	450615/3
Bratova žena	His Brother's Wife	36	am	američki film Robert Taylor - Barbara Stanwyck	igrani	romantična drama	45	450616/2
Pjesme nebodera	Rose of Washington Square	39	am	Al Jolson u filmu;	igrani	mjuzikl	45	450620/2
Melodija krvi							45	450620/1
Signal iz Alžira	Candlelight in Algeria	44	am	vel.eng.Nager u gl.ul. James Mason i Carla Lehman	igrani	ratni/drama	45	450620/5
Ona je moja							45	450620/4
Sherlock	Sherlock Holmes	39	am		igrani	kriminalistički	45	450620/3

Holmes									
Tajna Amazone	Too Hot to Handle	38	am	premijera američkog filma u gl.ul.Clark Gable i Myrna Loy	igrani	komedija drama	45	450622/5	
S konja na magarca	Way Out West	37	am	u gl.ul.Stan i Oliver Hardi	igrani	western	45	450627/2	
Detektiv Andy Hardy	Judge Hardy and Son	39	am	Mickey Rodney	igrani	komedija/drama	45	450628/1	
Obrana Moskve							45	450628/2	
La Conga	Strike Up the Band	40	am	Mickey Rodney Judy Garland	igrani	romantični	45	450628/4	
Moji univerziteti	Gorky 3: My Universities	40	sov	put u život Maksima Gorkog	igrani	drama	45	450701/4	
Bitka za Orel				film iz života naših partizana			45	450701/2	
Pucaj Kabaljero	The Gay Caballero	40	am	kovbojski film	igrani	western	45	450705/3	
Kutuzov	Kutuzov	43	sov	premijera sovjetskog vefilma u glavnim ulogama Hanovi moskovskog hudožanstvenog teatra	igrani	povijesna drama	45	450705/2	
Mi se borimo na moru	In Which We Serve	42	am	veliki engleski ?	igrani	akcijski ratni	45	450705/3	
Njih devestotina			sov	film iz života naših partizana			45	450705/3	
Mladić iz našega grada			sov	sovjetski film			45	450712/ 3	

Svašta se događa noću	Everything Happens at Night	39	am	Sonja Henie u odličnom filmu humora i senzacija	igrani	drama/komedija	45	450712/5
Dogodilo se jednog dana	The Perfect Specimen	37	am	veseli američki film; Errol Flynn u filmu	igrani	komedija	45	450712/5
Riba na suhom			češki	sjajna i duhovita komedija česki film			45	450712/2
Nedokučivi Jan			sov	sovjetski film u gl.ul.F.Samoilov, F. Gorkuša-Širšova			45	450712/3
Bez miraza	Bespridanica	37	sov	ruski film	igrani	drama	45	450712/4
Za tihih noći	Za tichých nocí/In the Still of the Night	41	češ	Lida Barova	igrani	drama	45	450712/1
Očevi i djeca	Men of Boys Town	41	am	u glavnoj ulozi Mickey Rodney	igrani	drama	45	450715/2
Mladost Tomasa Edisona				velefilm			45	450718/2
Devetorica	Nine Men	43	am	uzbudljivi ratni film Jack Lambert Gordon Jackson	igrani	ratna drama	45	450718/3
Bijes	Fury	36	am	Spencer Tracy i Sylvia Sidney	igrani	drama	45	450718/4
Tajna Dr.Kildarka	The Secret of Dr.Kildare	39	am		igrani	drama	45	450718/1
Vasilisa prekrasna	Vasilisa Prekrasna	40	sov	sovjetski velefilm, čarobna glazba - divne pjesme, snažna gluma	igrani	romantični	45	450721/2
Petar i Katarina				velefilm po romanu A.Tolstoja			45	450721/2

Sekretar Rajonskog Komiteta							45	450721/6
Ulični zvuci				veliki muzički film			45	450722/1
Ona brani domovinu			sov	herojski film o Sovjetskoj ženi			45	450722/3
Ne ostavi me							45	450725/4
Borba za Ukrajinu							45	450725/3
Pobjeda u pustinji	Sahara	43	am	dokumentarni engleski film	dokumentarni		45	450729/2
Srebrna flota (Pit Hain se bori)	Silver Fleet	43	brit		igrani	ratni/drama	45	450729/1
Mladost prezidenta Lincolna	Young Mr.Lincoln	39	am	američki film		biografija drama	45	450729/1
Serenada u dolini Sunca	Sun Valley Serenade	41	am	filmska opereta; Sonja Henie i John Payne			45	450801/1
Čovjek u sivom	The Man in Grey	43	brit	nagrađeni engleski film	igrani	romantična melodrama	45	450801/3
Konvoj	Convoy	40	brit	najzbudljiviji i najnapetiji američki film sadašnjosti; Clive Brook - John Clement	igrani	ratni/drama	45	450802/3
San Demetria	San Demetrio London	43	brit		dokumentarni	drama	45	450802/1

London									
Brana			češ	Nataša Gollova - Adina Mandlova				45	450804/3
Ovdje sam stranac	Here I Am a Stranger	39	am	uzbudljivi američki film; popularni Richard Green opet na platnu	igrani	drama		45	450808/4
Proslava 1.Maja 1945. u Moskvi								45	450808/1
U pijesku srednje Azije								45	450808/2
Život je lijep	It's Wonderful World	39	am	Claudette Colbert i James Stevart u filmu	igrani	komedija		45	450811/4
Sat smijeha i šale				Mickey Mouse šala i 2 žurnala				45	450815/3
Jasenovac								45	450815/1
Preporod Staljingrada	Staljingrad	43	sov		dokumentarni	ratni		45	450815/2
Magla nad močvarom				raskošni uzbudljivi film				45	450816/1
Romeo i Julija	Romeo and Juliet	40	španj	drama W.Shakespeare-a	igrani	ljubavni		45	450818/1
Melodija čežnje								45	450823/2
Baskervilski pas	The Hound of the Baskervilles	39	am	engleski kriminalni film	igrani	kriminalistički		45	450823/2

Četiri mlade žene							45	451025/3
Djevojka se žuri na sastanak			rus	premijera ruske humoreske			45	451026/1
Beograd	Beograd	45	sov	premijera dokumentarnog filma domaće produkcije	dokumentarni		45	451031/2
Istra	Istra	45	sov	premijera dokumentarnog filma domaće produkcije	dokumentarni		45	451031/2
Kvasimodo							45	451031/3
Koraci slobode	Koraci slobode	45	sov	premijera dokumentarnog filma	dokumentarni		45	451031/2
Svega po malo				deset kratkih filmova i žurnala			45	451101/1
Mali oglasnik	The Shop Around the Corner	40	am	premijera američkog filma u glavnim ul.Margaret Sullavan, James Stewart i Felix Brossart; Režija:Ernst Lubitch	igrani	romantična komedija	45	451103/3
Pjesma divljeg zapada			am	Jana Withers poznata iz filma "Ciganče" opet u filmu			45	451103/4
Berlin	Berlin Correspondent	42	am		igrani	triler	45	451107/2
Soba 309							45	451107/2
Tajna ljubavnica		41	tal	talijanski film s Alidom Valli	igrani		45	451108/1
Melodije nebodera			am	muzički američki film			45	451108/1

Grješna Jolanda			fin	veliki finski film			45	451109/2
Humoristično satirično veče			jug	članova Hrvat. Narodnog Kazališta; Sudjeluju: Dubajić, Laurenčić, Rutić i drugi			45	451109/1
Swing-time	Swing Time	36	am	Fred Astaire-Ginger Rogers	igrani	mjuzikl/komedija	45	451110/3
Pustolovka s gornjeg kata							45	451110/1
Rukavica				romantična ljubavna priča	igrani	romantični	45	451114/1
Petrolej	Boom Town	40	am	Clark Gable-Spencer Tracy	igrani	pustolovni	45	451114/2
Blizanci			am	prikazuju prvi put u Zagrebu film s divljeg zapada	igrani	western	45	451121/1
Žene	The Women	39	am	Norma Shearer, Joan Crawford, Rosalind Russel	igrani	komedija	45	451121/1
Živile žene	Footlight Parade	33	am	James Cagney, Joan Blondell, Dick Powell	igrani	mjuzikl	45	451121/2
4 mlade žene			am	američki vefilm			45	451121/3
Ostavljena	Abandono	40	tal	prikazuje Corrine Luchaire i Mariju Dongle	igrani	drama	45	451122/1
Maskerada	Escapade	35	am	Luisa Rainer i William Powell u američkoj verziji filma	igrani	romantična komedija	45	451128/3
Okružni ured			češ	najbolja komedija češke produkcije			45	451128/4

Kneđinja Tarakanova	Tarakanova	30	fra	francuski film; Pierfe Richards, Willm i Anne Vernay			45	451129/2
Gladna ljubav	Day Time Wife	39	am	Linda Darnell Tyrone Power u filmu	igrani	romantična komedija	45	451130/1
Nikolinjsko zabavno veče							45	451205/1
Gusari otoka sv. Genoveve							45	451206/1
Dva sata razonode				nastupaju poznati umjetnici			45	451206/1
Lovci sa sjevera	Valley of the Giants	38	am	Claire Trevor; junakinja kanadskog divljeg zapada	igrani	pustolovni	45	451207/1
Svinjarica i pastir	Svinjarica i pastir	41	sov	sovjetska muzička komedija	igrani	komedija	45	451208/1
Glumica			rus	premijera slavne ruske operete i ljubavne drame; Glazba: Ofenbach i Kalman; Velika i požrtvovna ljubav popularne operetne arije, ples, komika!			45	451208/2
Naježda			rus	prikazuje veliki ruski film			45	451208/3
Zoja	Zoja	44	sov	istinita historija Zoje Antohove Kosmodemjanske koja je s 18 godina postala heroj; U glavnoj ulozi Galina Vodjenickaja; Muzika: slavni kompozitor D.Sostake	igrani	ratni	45	451212/4
Svjetlo u	Luce nelle tenebre (Light in the	44	tal	Alida Valli -- Clara Calamai	igrani	drama	45	451212/1

tmini	Darkness)								
Htio sam biti gospodin				Assia Norris u muzičkoj komediji	igrani	komedija/mjuzikl	45	451212/1	
Plesačica				M.Glazrova, Stepničkova i J.Pivec			45	451212/2	
Zabavno veče				Nastupaju: Žličar, Seb, Duo Argos, Sembera i drugi.			45	451212/1	
Plava ptica	The Blue Bird	40	am	Shirley Temple u tehnikoloru	igrani	fantastični	45	451219/1	
Vatreno djevojče							45	451220/1	
Braća Ritz	The Three Musketeers	39	am	Don Ameche	igrani	mjuzikl/komedija	45	451221/1	
Sunčano pleme			rus	krasan ruski film iz carstva pčela			45	451223/1	
Buster Keaton				izvanredna šala u dva čina			45	451223/1	
Zakopani plijen				kriminalna reportaža			45	451223/1	
Neposlušni magarac				Rantanplanci; smijeh do suza			45	451223/1	
Suez	Suez	38	am	Loretta Yung, Anabella i T.Power	igrani	romantična drama	45	451223/1	
Čkalov			sov	film akcije i heroizma u gl.ul.slavni sovjetski karakterni glumac Bogoljubov			45	451224-26/5	
Stari nitkov	Sarati the Terrible	37	fra	Hary Baur u francuskom realističnom	igrani	drama	45	451228/1	

					filmu				
	Bila jedna djevojčica	Zhi-byla devochka	44	sov	po prvi put prikazujemo zagrebačkoj publici 10-godišnju Ninu Ivanovu i 5-godišnju Natašu Zašćipinu	igrani	ratna drama	45	451229/1
1946.	Zemlja vječne mladosti				veliki tehnikolor film			46	460202/1
	Poručnik Mihajlov			rus	veliki ruski špijunski film	igrani	akcijski	46	460202/3
	Karijera	A Star is Born	37	am	tehikolor film s Fredric March i Janet Gaynor	igrani	romantična drama	46	460202/2
	Jedan život			češ	češki film			46	460202/1
	Ranjeno srce	Society Doctor	35	am	drama iz liječničkog života s Rober Taylorom	igrani	drama	46	4502002/5
	Albanija							46	460202/1
	Zora sviće			fra	francuski film			46	460202/1
	Avion se nije vratio			brit	engleski ratni film	igrani	ratni	46	460202/1
	Hitac u noći				kriminalna komedija	igrani	komedija	46	460202/1
	Četiri srca			rus	ruska ljubavna komedija	igrani	ljubavna komedija	46	460206/4
	Dolina bez zakona			am	američki avanturistički film			46	460209/5
	Čarobni bar							46	460213/4
	Gibraltar	Gibraltar	38	fra	francuski špijunski film	igrani	triler	46	460213/2

Oslobođenje Afrike			am	američki dokumentarni film	dokumentarni		46	460214/2
Djeca prošlosti							46	460214/3
Bezprizorni			am				46	460214/1
Tri brata uboga							46	460216/1
Dogodilo se u Donbasu			sov	u glavnoj ulozi slavna ruska glumica Tatjana Okunjevskaja			46	460216/3
Suvorov	Suvorov	41	sov	sovjetski ruski film o genijalnom ruskom vojskovođi	igrani	povijesna drama	46	460218/1
Mušketiri zapada	Three Mesquiteers	36	am	u glavnoj ulozi Bob Livingston	igrani	akcijski	46	460227/3
Malahov Kurgan	Malakhov Kurgan	41	sov	sovjetski akcioni film	igrani	akcijski	46	460227/1
Gruzijanski koncerti			sov	sovjetski muzički film s gruzijanskim pjesmama i baletom iz čuveno narodne opere			46	460301/1
Zatočnici Ekvatora	Stanley and Livingstone	39	am	u glavnim ulogama: Spencer Tracy, Richard Greene i Nancy Kelly	igrani	pustolovna drama	46	460301/4
Ribana suhom			češ	češka komedija s			46	460301/1
Četvrti periskop			rus	ruski film			46	460302/3
Ivan Grozni	Иван Грозный	44	sov	sovjetski film u glavnim ulogama: N.Čerkanov,Lj.Celikovskaja,	igrani	povijesni	46	460306/3

Zaljubljena prodavačica	Kitty Foyle	40	am		igrani	romantična drama	46	460308/3
Jurišna brigada			am	američki akcijski film	igrani	akcijski	46	460308/4
Aleksandar Parkhumenko	Александр Пархоменко	42	sov	sovjetski akcijski film	igrani	akcijski	46	460313/2
Obitelj hohštaplera				u glavnoj ulozi Douglas Fairbanks			46	460317/1
Povratak Maksima	Возвращение Максима	37	sov	sovjetski film u glavnim ulogama: B.Čirkov, V.Kibardina	igrani	drama	46	460320/1
Ljubav se budi	First Love	39	am	Deanna Durbin	igrani	mjuzikl	46	460320/1
Moj muž detektiv			am	američki film			46	460321/3
Zlato prerije							46	460321/1
Djeca kapetana Granta	The Children of Captain Grant	36	sov	sovjetski film po romanu Julesa Verne	igrani	pustolovni	46	460322/4
Zračni izvoščik			sov	sovjetski muzički film	igrani	mjuzikl	46	460323/2
Soročinski sajam			sov	sovjetski muzički film u tehnikoloru;u gl.ul.:	igrani	mjuzikl	46	460323/1
Pigmalion	Pygmalion	38	sov	po komediji Đ.Shawn; u gl.ulozii: Leslie Howard	igrani	komedija	46	460324/2
Caričine cipelice			sov	sovjetski muzički film; muzika:Čajkovski, Orkesat i zbor, "Boljšog teatra";u	igrani	mjuzikl	46	460329/1

				gl.ul.:Boljšakov,Golemba,Gricenko,Gu milevski.				
Hotel za žene	Hotel for Women	39	am	američki film s Lindon Darnell u glavnoj ulozi	igrani	romantična drama	46	460403/1
Tajanstveno ostrvo	Таинственный остров	41	sov	sovjetski film po romanu Julesa Verna;U gl.ulogama: Krasnopoljakij, Kianakij, Kozlov, Komisarov	igrani	pustolovni	46	460403/2
Liječnik u dilemi	The Doctor's Dilemma	1906	am	američki film	igrani	komedija	46	460403/2
Čežnja bez kraja			španj	španjolski muzički film	igrani	mjuzikl	46	460404/3
Jednom noću			sov	sovjetski akcioni film	igrani	akcijski	46	460410/6
Dvoboj			sov	sovjetski akcioni film	igrani	akcijski	46	460410/3
Bogdan Hmeljncki	Богдан Хмельницкий	41	sov	veliki sovjetski historijski film; Režija: Savčenko; U gl.ulozi: Mordvinov	igrani	povijesni	46	460412/2
Jedan protiv trojice			am	američki akcioni film; U gl.ulozi:George Bancroft	igrani	akcijski	46	460417/2
Greška inžinjera Kočine	Engineer Kochin's Error (Ошибка инженера Кочина)	39	sov	sovjetski akcioni film; U gl.ulogama: M.Žarov i P.Orlova	igrani	triler	46	460417/3
Akordi sreće			am	amerikanski muzički film	igrani	mjuzikl	46	460417/1
Moja mala markiza			fra	francuski zabavni film	igrani	komedija	46	460424/3
Djetinjstvo Maksima	Djetstvo Gorkogo(Детство Горького)	38	sov	sovjetski božanstveni film	igrani	biografski	46	460425/2

Gorkog									
Juduška			sov	sovjetska filmska drama po romanu Saltikova - Ščedrina	igrani	drama	46	460426/1	
Dva borca	Two Soldiers	43	sov	sovjetski akcioni film; U gl. ulogama: Bernce, Andrejev, Šoršnjeva	igrani	romantična drama	46	460501/3	
Marija Lujza			švic	prvi švicarski film	igrani		46	460503/4	
Roberta	Roberta	35	am	američki film s Ginger Rogers i F.Astaire	igrani	mjuzikl	46	460503/4	
Parada pobjede	Parad Pobedi (Парад Победы)	45	sov	sovjetski dokumentarni film	dokumentarni	povijesni	46	460508/2	
Ostrvo bijelih ptica			sov	sovjetski kulturni film	igrani		46	460508/2	
Školovanje Toma Browna	Tom Brown's School Days	40	am	američki film	igrani	drama	46	460508/4	
Čapajev	Čapajev (Чапаев)	34	sov	film o nepobjedivom heroju Crvene armije. U gl. ul.: Bobočkin, Bilnov, Mjajnikova i Kmit.	igrani	ratni	46	460511/3	
Komsomolci			sov	sovjetski dokumentarni film; Režija: Stjepanova, Gurov. - Film o herojskim naporima i veličanstvenim uspjesima sovjetske omladine	dokumentarni	povijesni	46	460511/1	
Čkalov	Valerij Čkalov (Валерий Чкалов)	41	sov	hudožanstveni sovjetski film; Autori: Radjekov, Trosov i Čirakov	igrani	biografski	46	460511/3	
Na pragu slave	Pikku Pelimanni	39	fin	finski film; U glavnoj ulozi 13.god. virtuoz Haimo Haitto	igrani	drama	46	460512/2	

Kad sunce zalazi			fra	prikazuje francuski film; U glavnoj ul.: Harry Baur	igrani		46	460515/3
Mladić iz tajge			sov	sovjetski akcioni film; U gl.ul.: J.Pervezov,	igrani	akcijski	46	460516/1
Zakon velike ljubavi			sov	veliki sovjetski kulturni film			46	460517/2
Novodjevičj i manastir			sov	veliki sovjetski kulturni film			46	460517/1
Jedan avion se nije vratio			brit	engleski film			46	460518/1
Variete	Variétés	35	fra	francuska filmska drama; U gl.Ul.:Jean Gabin	igrani	drama	46	460522/2
Čekaj me!	Wait For Me (rus:Жди меня)	43	sov	sovjetska filmska drama;U glavnim ulogama: Blinov, Sjerova, Svidlin, Nazvanov i Zorakaja	igrani	drama	46	460522/4
Gornja Sjeska			sov	sovjetski dokumentarni film	dokumentarni		46	460522/1
Mladi muzičari			sov	sovjetski kulturni film	dokumentarni		46	460522/1
Fantom prerije	The Phantom Rider	36	am	američki akcioni film; U gl.ulozi:Buck Jones	igrani	akcijski	46	460522/3
Bez krivnje krvi			sov	sovjetska filmska drama;U glavnim ulogama: Tarasova,Livanov i Druznikov	igrani	drama	46	460523/3
Gospodjica mamica	Bachelor Mother	39	am	američki film	igrani	drama	46	460524/3

Konigsberg	Königsberg	45	sov	sovjetski dokumentarni film	dokumentarni		46	460529/1
Od Visle do Odre	Ot Visly do Odera	45	sov	sovjetski dokumentarni film	dokumentarni		46	460529/1
Čovjek iz Eden-bara			fra	francuski film; U gl.ulozi: Harry Baur			46	460529/2
U brlogu zvijeri							46	460529/1
Zašto smo se sreli	Til We Meet Again	40	am	američki film;U gl.ul.:Merle Oberon,George Brent,George O'Brien	igrani	romantični	46	460531/4
Krijumčari	Contraband	40	am	američki akcioni film	igrani	akcijski	46	460531/3
Moderni gusari	Corsair	31	am	američki akcioni film;U gl.ul.:Chester Morrison i Allison Lloyd	igrani	akcijski	46	460531/2
Čovjek broj 217.			sov	sovjetska filmska drama	igrani	drama	46	460605/1
Dani i noći	Dani i noći	44	sov	sovjetski akcioni film; U gl.ul.:V.Solovjev,D.Segal,J.Ljubimov, A.Livanskaja	igrani	akcijski	46	460605/1
Viborška strana	Выборгская сторона	39	sov	sovjetski film;U gl.ul.:Cirkov, Kibardina	igrani	povijesni	46	460607/2
Oni sa dna života	Each Dawn I Die	39	am	američki akcioni film	igrani	akcijski	46	460612/2
Zlatni ključić	The Golden Key (Золотой ключик)	39	sov	давно očekivana filmska bajka prema priči Alekseja Tolstoja	igrano-animirani		46	460613/2
Vijek mladosti	Love Finds Andy Hardy	38	am	američka komedija;Ugl.ul.:Mickey Rooney i Judy Garland	igrani	komedija	46	460614/2
Salavaj	Salavat Julajev (Салават Юлаев)	41	sov	sovjetski historijski film;	igrani	biografski	46	460615/3

Julajev				Gl.ul.:Ladjagin,Kumjecov,Vogonkov				
Pastir Kostja	Vesyolye rebyata	34	sov	sovjetska komedija	igrani	komedija	46	460620/1
Heroji sutrašnjice	Ceux de demain	38	fra	premijera francuskog filma;U gl.ul.:Camille Bert, Leon Barry	igrani	melodrama	46	460620/2
Grad svjetlosti			fra	francuski film;U gl.ul.:Madelaine Robinson,			46	460625/4
Djevojka iz Meksika	The Girl from Mexico	39	am	američka komedija; U glavnoj ulozi Lupe Veler	igrani	komedija	46	460628/2
Georgij Sakadre			sov	premijera sovjetskog historijskog filma; U glavnim ulogama:Kačalov,Klimov i Samojlov	igrani	povijesni	46	460628/1
Granica u plamenu			am	američki akcioni film	igrani	akcijski	46	460628/2
Ženska tamnica	La route du bagne	45	fra	francuski film; U glavnoj ulozi: Viviane Romance	igrani	drama	46	460703/1
Neočekivan i otac	Unexpected father	39	am	američka komedija; U glavnim ulogama: Miša Auer,Shirley Ross, O'Keefe Dennis	igrani	drama/komedija	46	460705/1
Bezimeni			fra	francuski film koji se odigrava u legiji stranaca u Maroku i Parizu; U gl.ul.: Pierre Brasseur i Marcelle Geniat			46	460705/2
Proljetna pjesma			sov	sovjetska muzička komedija; Glavne uloge: Celikovakaja,Konovalov, Kondratova, Gljebova, Orlov i Martinson	igrani	komedija/mjuzi kl	46	460715/2
Istina pobjeđuje			češ	češki film			46	460715/3

Nepokoreni			sov	velika sovjetska filmska drama; Glavne uloge: A.Bočma,V.Zuškin, L.Sagan,L.Kartaševa, V.Slavina,M.Trojanovski,	igrani	drama	46	460717/4
Uzavrela ljubav	Le mariage de Chiffon	42	fra	francuski film; U glavnim ulogama: Odette Joyeux, Andre Luguet i Jacques Dumesnil	igrani	komedija	46	460719/1
Maman colibri	Maman Colibri	37	fra	francuska filmska drama; U glavnoj ulozi: Jean Piere Aumont	igrani	drama	46	460719/1
Galaxi pobjeđuje	Breezing Home	37	am	američki akcioni film; U glavnim ulogama: Wiliam Gargan i Binnie Barnez	igrani	drama	46	460724/1
Cirkus	Circus (rus.:Цирк)	36	sov	sovjetski film; Glavne uloge kreiraju: Orlova,Staljarov,Meljnikova,Volodjin, Masaljski,Kurihim	igrani	mjuzikl	46	460727/1
Amanda	Carefree	38	am	američka muzička komedija; U gl.ul.: Fred Astaire i Ginger Rogers	igrani	komedija	46	460727/1
Otrov	Orage	38	fra	francuska filmska drama; U glavni ulogama: M.Morgan i Charles Boyer	igrani	drama	46	460731/1
Sevilja	El barbero de Sevilla	38	španj	španjolska muzička komedija;	igrani	komedija	46	460802/2
Pustolovka	Annabel Takes a Tour	38	am	američka filmska komedija; U gl.ul.:Lucille Ball i Jack Oakle	igrani	komedija	46	460804/1
Koncerti na frontu			sov	sovjetski film			46	460807/1
Zeleni pakao	Five Come Back	39	am	američki akcioni film ; U gl.ul.:John Caradine, Lucille Ball	igrani	akcijski	46	460807/1
Čajkovski			sov	sovjetski muzički film; režija:M.Šapiro; Svira orkestar Velikog	igrani	mjuzikl	46	460812/1

				teatra i Moskovske filharmonije				
Pjevač skitnica	Let's Sing Again	36	am	američka muzička komedija; U gl.ul.: Bobby Breen	igrani	komedija	46	460814/1
Vragoljanka	Eva troupi hlouposti	39	češ	češka filmska komedija; U glavnim ul.: Gollova,Novy,Sedlačekova. Režija: Mac Frič	igrani	komedija	46	460814/1
Bračne laži			češ	češka komedija	igrani	komedija	46	460815/2
Advokat nevoljnih			češ	češka filmska drama; U gl.ul.:Otmir Korbelarž i Lenka Podhajeka	igrani	drama	46	460816/2
Đentlmen- gangster	Gentlemannagangstern	41	nor	norveški akcioni film; U glavnim ulogama: Allen Bohlin i Anna-Lina Erickson	igrani	akcijski	46	460818/3
Pjesme Abaja	Pesni Abaya	46	sov	sovjetski filmska drama; U glavnim ulogama: Kuanišpajev,Bađirov,Ajmanov,Karanis ov,Kojčubajeva,Ergužnova	igrani	drama	46	460822/3
El Torrero			španj	španjolski film; U glavnim ulogama: J.Solarzano i Conanzuela Frank			46	460901/2
Plavi veo			češ	češka filmska drama; U glavnim ulogama: Vlasta Matulova,Karel Hojer i Vladimir Leraos	igrani	drama	46	460904/1
Svadba			sov	sovjetska komedija	igrani	komedija	46	460906/1
Slon i djevojčica			sov	sovjetska filmska realistička bajka	igrani		46	460911/3
Gabrijela			češ	češka filmska drama	igrani	drama	46	460914/2
Legija	Arizona	40	am	američki film	igrani	western	46	460916/2

Arizone									
Tahir i Zuhra	Takhir i Zukhra	45	sov	sovjetski film	igrani	drama	46	460921/2	
Junaci arene	Argentine Nights	40	am	američka komedija; U gl.ul.: braća Ritz	igrani	komedija	46	460925/2	
Džungle velegrada			am	premijera američkog filma			46	460930/1	
Vrtlog			fra	francuska filmska drama	igrani	drama	46	461002/2	
Ljubav bez vjenčanja			am	premijera američkog filma			46	461002/1	
Slomljeno srce			am	američka drama	igrani	drama	46	461004/1	
Druga smjena			češ	češki film			46	461011/1	
Arinka	Arinka	39	sov	sovjetska muzička komedija	igrani	mjuzikl	46	461016/1	
Vuk prerije			am	američki film			46	461017/2	
Zren			jug	fiskulturno-sportski film domaće produkcije			46	461019/1	
Ural kuje pobjedu			sov	sovjetski dokumentarni film	dokumentarni		46	461019/1	
Pobjeda nad Japanom			sov	sovjetski film			46	461021/2	
Sveta žrtva			španj	španjolski muzički film; U glavnoj ulozi:Libertad Lamarque	igrani	mjuzikl	46	461023/1	
Španjolska krv			španj	španjolski muzički film; U glavnoj ulozi:Imperio Argentina	igrani	mjuzikl	46	461023/2	

Zdravo Moskva			sov	premijera sovjetskog filma			46	461024/4
Premijera ljubavi	You're a Sweetheart	37	am	premijera američke filmske komedije; U gl.ul.: Alice Faye, George Murphy, Ken Murray	igrani	komedija	46	461030/1
Veliki preokret	The Turning Point (rus:Великий перелом)	45	sov	veliki sovjetski film	igrani	ratni	46	461101/2
Prerija sudi			am	američki akcioni film	igrani	akcijski	46	461101/2
Njen prvi bal	Predvečerje jedne žene (Un carnet de bal)	37	fra	premijera francuskog filma	igrani	drama	46	461106/1
Sjene sumnje	Shadow of a Doubt	43	am	premijera američkog filma	igrani	detektivski	46	461107/1
U obruču mržnje			sov	premijera sovjetskog filma			46	461109/1
Jubilej	Yubiley	44	sov	premijera sovjetske humoreske od A.P.Čehova	igrani	komedija	46	461113/1
Sevastopolj			sov	sovjetski dokumentarni film	dokumentarni		46	461113/1
Suh Bator			sov	premijera sovjetskog filma			46	461114/1
Po štukinoj zapovijedi			sov	premijera sovjetske filmske komedije	igrani	komedija	46	461120/1
Bijeg u raj			am	američka muzička komedija	igrani	komedija	46	461120/2
Jakov Sverdlov	Yakov Sverdlov (rus:Яков Свердлов)	40	sov	premijera velikog sovjetskog historijskog-biografskog filma	igrani	drama	46	461127/1
Aleksandar Pokriškin			sov	premijera trostrukog programa velikih dokumentarnih sovjetskih filmova	dokumentarni		46	461127/1
Tretjakovsk			sov	premijera trostrukog programa velikih	dokumentarni		46	461127/1

a Galerija				dokumentarnih sovjetskih filmova				
Plesovi naroda SSSR			sov	premijera trostrukog programa velikih dokumentarnih sovjetskih filmova	dokumentarni		46	461127/1
Put u budućnost			sov	sovjetski dokumentarni film	dokumentarni		46	461127/1
Deputat Baltika	Baltic Deputy (rus:Депутат Балтики)	36	sov	sovjetski film	igrani	drama	46	461127/2
Rulet života			fra	premijera francuskog filma			46	461202/1
Kameni cvijet	The Stone Flower, Kamennyj cvetok(rus.:Каменный цветок)	46	sov	premijera sovjetskog filma u prirodnim bojama	igrani	drama/fantastika	46	461205/3
Bijeli se usamljeno jedro	Beleet parus odinokij	36	sov	premijera velikog sovjetskog filma po romanu Valentina Katajeva			46	461205/2
Na pragu zrelosti			fra	premijera velikog francuskog filma			46	461206/2
Markarada			sov	premijera sovjetskog filma u prirodnim bojama			46	461206/1
Signal se nije ugasio			sov	premijera velikog sovjetskog filma			46	461211/1
Werther	The Novel of Werther(fra. Le Roman de Werther)	38	fra	premijera francuskog filma	igrani	romantična drama	46	461211/1
Predstavnik vlasti			sov	premijera sovjetskog filma			46	461211/1
U ime naroda			jug	premijera velikog domaćeg dokumentarnog filma(zločini i proces Draži Mihailoviću)			46	461212/2

Julijska Krajina	Juliska Krajina(Julian Marchland)	38	sov	film	dokumentarni	povijesni	46	461212/1
Posljednji tabor (Ciganski zakon)			sov	premijera velikog sovjetskog filma			46	461220/1
Doktor Kaljužnij	Doctor Kaljužny		sov	premijera sovjetskog filma			46	461221/1
Čerevički	Cherevichki (The Little Shoes)	44	rus	ruski film			46	461223/1
Zbogom Mr.Chips	Goodbye Mr.Chips	39	am	premijera američkog filma; U gl.ul.:Robert Donat	igrani	romantični	46	461224/1
Vrata pučine	La PORTE DU LARGE	36	fra	premijera francuskog filma; U gl.ul.:Jean-Pierre Aumont i Marcelle Chantal	igrani	drama	46	461227/1
Gospodjica Mozart	Mademoiselle Mozart (Meet Miss Mozart)	35	fra	premijera francuskog filma; U gl.ul.: Danielle Darieux	igrani	komedija/drama	46	461228/1
Rajsko ostrvo			am	premijera američkog filma			46	461228/1
1947.	Posljednji tabor		sov	premijera velikog sovjetskog filma			47	470101/2
	Ciganski zakon		sov	premijera velikog sovjetskog filma			47	470101/1
	Prokletstvo dragulja		fra	premijera francuskog filma			47	470105/1
	Zakletva		sov	premijera hudožanstvenog sovjetskog filma			47	470108/7
	Sin Tadžikistan		sov	premijera sovjetskog filma			47	470115/1

a									
Dobročudni Valentin			češ	premijera češke komedija	igrani	komedija	47	470115/1	
Slavan put	Tanya (Svetlyj put)	40	sov	premijera sovjetskog dokumentarnog filma	igrani	mjuzikl/komedija	47	470115/1	
Stazom zvijezda			am	premijera američkog muzičkog filma; U gl.ul.Linda Darnell	igrani	mjuzikl	47	470115/1	
Povratak			sov	premijera sovjetskog filma; U gl.ul.: M.Simonov			47	470122/2	
Jedna je žena nestala	A Woman Disappears (Une femme disparaît)	42	fra	premijera francuskog filma u gl.ul. Francoise Rosay			47	470123/1	
14 kod stola			češ	premijera češkog filma			47	470124/1	
Roman jednog spahije	Le roman d'un spahi	36	fra	premijera francuskog filma	igrani	drama	47	470124/1	
Olakšavajuća okolnost			fra	premijera francuskog filma			47	470129/2	
Trinaestorica	Trinadtsat	37	sov	premijera sovjetskog filma	igrani	ratni	47	470129/3	
Na dalekoj plovidbi			sov	premijera sovjetskog filma			47	470129/1	
Mladost naše domovine			sov	premijera sovjetskog filma u prirodnim bojama			47	470205/3	
Karel i ja	Karel a já	42	češ	premijera češkog filma	igrani	komedija	47	470205/1	
Djeca majke			am	premijera američkog filma			47	470205/1	

Carey								
Betty Boop								470205/1
Bila jedna djevojčica			sov	prikazuje sovjetski film			47	470206/3
Pokažite im put			am	premijera američkog filma			47	470208/2
Bez ljubavi			češ	premijera češkog filma			47	470208/1
Ljubav u plamenu			am	premijera američkog filma			47	470212/1
Oslobođena zemlja			sov	premijera sovjetskog filma			47	470213/2
Juduška Golovljev	Juduška Golovlev	34	sov	prikazuje sovjetski film			47	470213/1
Serenada	Sérénade	40	fra	premijera francuskog muzičkog filma	igrani	mjuzikl/drama	47	470214/2
Zadatak majora Buločkina	Nebesnyy tikhokhod	46	sov	premijera sovjetskog filma	igrani	ratna komedija	47	470221/4
Mi iz Kronštata	Mi iz Kronštada	36	sov	premijera sovjetskog filma	igrani	ratna drama	47	470221/4
Mlada srca		46	češ	premijera češkog filma			47	470221/1
Djevojka s planine			češ	premijera češkog filma			47	470221/4
Suton mladosti			fra	premijera francuskog filma			47	470221/1
Korak u tamu			češ	premijera češkog detektivskog filma			47	470226/1

Ljubavi feredža			sov	sovjetska muzička komedija	igrani	mjuzikl	47	470228/1
Čiča Goriot			fra	premijera velikog francuskog filma po romanu H. de Balzaca			47	470228/5
Bez žena				tehnikolor komedija	igrani	komedija	47	470301/1
Traktoristi	Трактористы	39	sov	premijera sovjetske komedije	igrani	komedija	47	470305/3
Marseljeza	La Marseillaise	38	fra	premijera velikog francuskog filma	igrani	povijesni	47	470306/1
Zlatno doba	L'age D'or	30	fra	premijera francuskog filma	igrani	ljubavni	47	470312/2
Zigmund Kolosovakij	Zigmund Kolosovsky	46	sov	premijera sovjetskog filma	igrani	drama	47	470314/2
Tadžikistan			sov	premijera sovjetskog filma			47	470314/1
Nove pobjede			jug	premijera domaćeg dokumentarnog filma	dokumentarni		47	470320/1
Balkanske igre 1945.			jug	premijera domaćeg dokumentarnog filma	dokumentarni		47	470320/1
Dok živim			fra	premijera francuskog filma			47	470320/2
Čokoladne oči		47	češ	premijera češkog filma			47	470320/1
Bogata nevjesta			sov	sovjetska muzikalna komedija	igrani	komedija	47	470320/3
Bura nad Parizom			fra	premijera francuskog filma			47	470321/1
Sovjetski kino-koncert			sov	premijera muzičkog filma	igrani	mjuzikl	47	470321/2

Ostrvo zakopanog blaga			sov	premijera sovjetskog filma			47	470326/2
Jugoslavija	Yugoslavia	40	sov	premijera velikog sovjetskog dokumentarnog filma o našoj zemlji i našim narodima	dokumentarni	povijesni	47	470326/4
Alibi	Alibi	42	fra	francuski film prvi put u Zagrebu	igrani	kriminalistički	47	470330/3
Silva	Silva (Сильва)	44	sov	premijera sovjetskog filma	igrani	mjuzikl	47	470402/3
Aerodrom Semibaba			sov	premijera sovjetske muzičke komedije	igrani	komedija/mjuzikl	47	470402/3
Malahov Kurgan	Malahov Kurgan	44	sov				47	470402/1
Gospodin Hector	Monsieur Hector	40	fra	premijera francuske komedije u glavnoj ulozi Fernandel	igrani	mjuzikl/komedija	47	470411/3
Aktrisa	Актриса	43	sov	sovjetski glazbeni film; glazba iz najljepših opereta	igrani	mjuzikl	47	470411/1
Janošik	Jánošik	35	češ	češki film	igrani	drama	47	470416/4
Petnaestogo dišnji kapetan			sov	premijera sovjetskog filma			47	470417/6
Pomorski bataljon			sov	sovjetski film			47	470418/1
Omladinska praga			jug	premijera domaćeg dokumentarnog filma	dokumentarni		47	470424/1
Tragom IV. i V. ofenzive	Tragom IV i V ofanzive	47	jug	premijera velikog domaćeg dokumentarnog filma	dokumentarni		47	470425/2

Greška Inge Kočine			sov	sovjetski film			47	470426/1
Mladost pjesnika			sov	premijera sovjetskog filma (film o Puškinu)			47	470429/2
Djeca raja	Les Enfants du paradis	44	fra	premijera velikog francuskog filma	igrani	ljubavni	47	470429/4
Aleksandar Nevski	Александр Невский	38	sov	premijera sovjetskog historijskog filma	igrani	povijesni	47	470503/3
Dnevnik jednog profesora			češ	premijera češkog filma			47	470503/3
Mladi muzikanti			sov	prikazuje sovjetski glazbeni film	igrani	muzikl	47	470508/2
Dovrtljiva djevojka			sov	premijera sovjetske komedije	igrani	komedija	47	470509/3
David Guramišvili	Davit Guramishvili	46	sov	prikazuje sovjetski film	igrani	drama/povijesni	47	470515/2
Oslobođene Čehoslovačke			sov	sovjetski dokumentarni film	dokumentarni		47	470515/4
Kavana u luci			fra	prvi put u Zagrebu premijera francuskog filma			47	470517/5
Bijeli čovjek	The White Man(L'Homme blanc)	45	fra	premijera francuskog filma (II.dio filma Djeca raja)			47	470517/2
Sam u noći			fra	premijera francuskog filma			47	470519/1
Sud naroda			sov	premijera velikog sovjetskog dokumentarnog filma (o procesu u	dokumentarni	povijesni	47	470521/1

				Nurnbergu)				
Izgubljeni raj	Paradis perdu	40	fra	prvi put u Zagrebu premijera francuskog filma; u glavnoj ulozi Fernand Grovery	igrani	ratni/drama	47	470522/2
Fantastična simfonija	Symphonie phantastique		fra	premijera velikog francuskog filma			47	470526/6
Dubrovski	Дубровский	36	sov	premijera sovjetskog filma po A.S.Puškinu	igrani	drama	47	470530/3
Koncert Armije			sov	premijera sovjetskog muzičkog filma	igrani	mjuzikl	47	470530/1
Slavica	Slavica	46	jug	premijera prvog jugoslavenskog umjetničkog filma	igrani		47	470601/7
Sedmero smjelih			sov	premijera sovjetskog filma			47	470601/3
U planinama Jugoslavije	U planinama Jugoslavije	46	sov	premijera sovjetskog filma; u gl.ul. Mordvinov, Bersenjev	igrani	ratni	47	470604/4
Kod pet vjeverica			češ	premijera češke komedije	igrani	komedija	47	470604/1
Prvi vodič			fra	premijera francuskog filma			47	470606/2
Džuljbars			sov	premijera sovjetskog filma			47	470620/2
Viborška strana	Vyborgskaya storona	39	sov	sovjetski film	igrani	drama	47	470620/1
Moja ljubav			sov	premijera sovjetskog filma			47	470620/3
Stepinac pred narednim	Stepinac pred narodnim sudom	47	jug	domaći dokumentarni film	dokumentarni		47	470621/1

sudom									
Sin puka			sov	premijera velikog sovjetskog filma			47	470621/4	
Andjeo noć			fra	premijera francuskog filma			47	470627/2	
Romunčo			fra	francuski krijumčarski film u glavnoj ulozi L.Jouvet	igrani	kriminalistički	47	470627/1	
Bijeli valcer			fra	premijera francuskog filma			47	470628/4	
Bijeli očnjak							47	471001/5	
Sovjetska Latvija			sov				47	471001/1	
Sjeme na vjetru							47	471001/4	
Admiral Nahimov	Admiral Nakhimov	47	sov		igrani	povijesna drama	47	471003/4	
Studiramo za školu			češ	premijera češkog filma			47	471006/2	
Prsten			češ	Češki film			47	471009/1	
Soba br.217							47	471009/1	
Događaj na pučini							47	471009/1	
Čovjek br.217							47	471013/2	
Na granici							47	471015/4	
Suvorov	Suvorov (rus.Суворов)	41	sov		igrani	povijesni	47	471022/2	

	noć								
	U ime života							47	471213/4
	Antola Ribkin							47	471213/1
	Živjet će ovaj narod	Živjeće ovaj narod	47	hrv		igrani	ratni	47	471224/5
	Violina i snovi			češ	češki film			47	471224/2
	Pepeljuga			sov	sovjetski film			47	471224/6
	Mi produžujem o Francusku							47	471224/3
1948.	Zrna vjetru			fra	francuski film			48	480101/4
	Čarobna rijeka			češ	češki film			48	480103/1
	Naše srce			sov	premijera sovjetskog filma			48	480107/6
	Morski jastreb			sov	premijera sovjetskog filma			48	480108/6
	Centarfor			sov	sovjetski film			48	480109/1
	Predstavnik vlasti			sov	sovjetska filmska komedija	igrani	komedija	48	480110/1
	Dok živim			fra	francuski film			48	480114/2
	Kolosovski	Zigmund Kolosovskiy	46	sov	sovjetski film	igrani	drama	48	480114/1

Djelo Artamonovich	Delo Artamonovykh (The Artamonov Bussines, rus.: Дело Артамоновых)	41	sov	premijera sovjetskog filma	igrani	drama	48	480128/4
Ljudi bez krila	Muži bez křidel (Men Without Wings)	46	češ	premijera češkog filma	igrani	drama	48	480130/3
Gavroche			sov	premijera sovjetskog filma			48	480131/2
Brucoši u Oxfordu	A Chump at Oxford	39	am	premijera američkog filma	igrani	komedija	48	480204/2
Doživljaji Nasredin hodže			sov	sovjetska filmska komedija	igrani	komedija	48	480204/5
Majstori scene			sov	premijera sovjetskog filma			48	480212/1
Starinski Vaudeville			sov	premijera sovjetskog filma u bojama			48	480212/7
Pjesmica radosti			sov	nusprogram u bojama			48	480212/2
Ljermontov	Lermontov (rus.: Лермонтов)	43	sov	premijera sovjetskog filma	igrani	povijesna drama	48	480218/2
Veliki diktator	The Great Dictator	40	am	premijera američkog filma	igrani	ratni	48	480220/4
Krstarica Varjag			sov	premijera sovjetskog filma			48	480227/5
Smotra mladosti	Smotra mladosti	47	jug	domaći film			48	480303/3
Djeca naroda			jug	domaći dokumentarni film	dokumentarni		48	480303/1

Ukradena granica	Uloupená hranice	47	češ	premijera češkog filma	igrani	ratna drama	48	480303/4
Izgubljena poruka			sov	sovjetski film u bojama			48	480303/1
Matična luka			fra	francuski film			48	480310/3
Tajne			fra	premijera francuskog filma			48	480317/4
Stenja Razin	Stenka Razin	1908	sov	premijera sovjetskog filma			48	480317/3
Nasredin u Buhari	Nasreddin in Bukhara (rus.Насреддин в Бухаре)	43	sov	sovjetska filmska komedija	igrani	komedija	48	480326/5
Mladost Maksima	Yunost Maksima	35	sov	premijera sovjetskog filma	igrani	ratna drama	48	480407/5
Proljeće			sov	premijera sovjetskog filma			48	480407/5
Čovjek s puškom			sov	sovjetski film			48	480408/3
Podrumi Majestica			fra	francuski film			48	480408/2
Prosjaci u raj			fra	francuski film			48	480414/4
Četvrti periskop			sov	sovjetski film			48	480415/1
Aleksandar Perhomenko	Alexander Parkhomenko (rus.Александр Пархоменко)	42	sov	sovjetski film	igrani	pustolovni	48	480418/3
Moskva, glavni grad			sov	sovjetski film u bojama			48	480429/1

SSSR									
Svesavezna parada fiskulturnika 1947.			sov	premijera sovjetskog filma u bojama				48	480507/1
Čarobno zрно	Volšebnoe zerno (Magic Seed)	41	sov	sovjetska filmska bajka	igrani	fantastični		48	480508/3
Besmrtna mladost	Besmrtna mladost	48	jug	premijera trećeg domaćeg umjetničkog filma	igrani	ratni		48	480513/4
Marita			sov	premijera sovjetskog filma				48	480524/6
Podvig obavještajca	Podvig razvedčika (rus.Подвиг разведчика)	47	sov	premijera sovjetskog filma	igrani	triler		48	480526/5
Kralj			fra	francuski film				48	480602/2
Slava Moskvi								48	480602/1
Hajduk Janošik								48	480602/1
Lisica i drozd								48	480609/3
Među ljudima			sov	sovjetski film				48	480619/3
Pirogov	Pirogov (rus.Пирогов)	47	sov	sovjetski film	igrani	povijesna drama		48	480623/1
Neumoljivi Jan			sov	sovjetski film				48	480701/1
Zemljotres				nusprogram				48	480701/1
Nestašni			češ	premijera češkog filma				48	480707/1

student								
Alžir Nov??			sov	premijera sovjetskog filma			48	480707/1
Mikhulo Maklaj	Миклухо-Маклај (rus. Миклухо-Маклај)	47	sov	premijera sovjetskog filma	igrani	drama	48	480708/2
Ubojice su među nama	Die Mörders sind unter uns	46	njem	premijera njemačkog filma	igrani	drama	48	480709/5
Sedmi veo	The Seventh Veil	45	brit	premijera britanskog filma	igrani	drama	48	480723/3
Timur i njegova četa	Timur i ego komanda	40	sov	premijera sovjetskog filma			48	480729/2
Košovski			sov	sovjetski film			48	480815/1
Morska ruža			fra	francuski film			48	480815/3
Na zemlji je ipak najsigurnije			fra	francuski film			48	480815/1
Šareni program			sov	premijera sovjetskog crtalog filma	animirani		48	480801/1
Događaj na pučini			fra	francuski film			48	480821/2
Treći udar			sov	premijera sovjetskog filma			48	480825/2
Toper putuje	Topper Takes a Trip	38	am	premijera američkog filma	igrani	fantastični	48	480901/2
Doživljaj nasljednika Zlođe			sov	sovjetski film			48	480902/1
Život u Citadeli			sov	premijera sovjetskog filma			48	480922/3

Velika iščekivanja	Great Expectations	46	brit	premijera engleskog filma po romanu Dickensa	igrani	romantična drama	48	480924/3
Lenjingrad			sov	premijera sovjetskog filma			48	480926/2
Dječak iz predgrađa			sov	premijera sovjetskog filma			48	481007/3
Rusko pitanje	The Russian Question (rus.Русский вопрос)	48	sov	izvanredan sovjetski film	igrani	politička drama	48	481015/3
Život je naš	Život je naš	48	jug	premijera domaćeg umjetničkog filma	igrani	drama	48	481020/4
Sirena	Siréna	47	češ	premijera češkog filma	igrani	drama	48	481103/2
Učenica prvog razreda			sov	premijera sovjetskog filma			48	481104/1
30.oktobar			sov	premijera sovjetskog filma			48	481105/1
Na straži mira			sov	sovjetski film			48	481107/1
Plavi putevi			sov	premijera sovjetskog filma			48	481110/5
Seoska učiteljica	Selskaya Uchitel'nitsa	47	sov	premijera sovjetskog filma	igrani		48	481112/2
Filozofska historija	Filozofska historija	37	češ	premijera češkog filma	igrani		48	481113/3
Povratak iz pobjede			sov	premijera sovjetskog filma			48	481119/2
Kratak susret	Brief Encounter	46	brit	premijera engleskog filma	igrani	romantična drama	48	481120/4
Crvena marama			sov	premijera sovjetskog filma			48	481124/2

	Vojnik Aleksandar Matrosov	Ryadovoy Aleksandr Matrosov	48	sov	premijera sovjetskog filma	igrani	ratna drama	48	481126/4
	Pirogot			sov	sovjetski film			48	481127/1
	Sofka	Sofka	48	jug	premijera domaćeg umjetničkog filma	igrani	drama	48	481210/6
	Jadnici			fra	francuski film			48	481210/3
	Rat divljih mačaka	In Old Oklahoma	43	am	američki film	igrani	romantični western	48	481215/5
	Vrata Kaspe			sov	premijera sovjetskog dokumentarnog filma	dokumentarni		48	481222/1
	Koncert mladih talenata			sov	premijera sovjetskog dokumentarnog filma	dokumentarni		48	481222/1
	Daleka nevjesta			sov	premijera sovjetskog filma			48	481224/4
	Brak u sjeni	Ehe im Schatten	47	njem	premijera njemačkog filma	igrani	drama	48	481229/4
1949.	Legenda o zemlji Sibirskoj	Priča o Sibirskoj zemlji (rus.Сказание о земле Сибирской)	47	sov	premijera sovjetskog filma	igrani	mjuzikl	49	490105/3
	Dan zemlje pobjednice			sov	sovjetski film			49	490105/1
	Čovjek i majmun			sov	sovjetski film			49	490108/2
	Zaboravljen o selo	The Forgotten Village	41	am	premijera američkog filma	igrani	drama	49	490113/1
	Pred Narodnim	Pred Narodnim sudom	49	jug		dokumentarni	povijesni	49	490121/1

sudom									
Pjesma kolhoznih polja			sov					49	490121/2
Jadnici II.dio			fra	francuski film				49	490126/1
Jan Robač iz Dohe			češ	češki film u bojama				49	490204/1
Vlak ide na Istok			sov	premijera sovjetskog filma				49	490209/2
Šeprtlja			am	američki film				49	490210/1
Crna komanda	Dark Command	40	am	američki film	igrani	romantična drama		49	490217/2
Mlada Garda	Mlada Garda (rus.Молодая гвардия)	48	sov	premijera sovjetskog filma	igrani	ratni		49	490225/2
Posljednja etapa			polj	poljski dokumentarni film	dokumentarni			49	490309/3
Učenica osnovne škole			sov	sovjetski film				49	490309/3
Nigdje mjesta za ljubav			njem	njemački film				49	490311/2
Negdje u Berlinu			njem	premijera njemačkog filma				49	490330/3
Gajči			sov	sovjetski film				49	490330/2

Na svojoj zemlji	Na svojoj zemlji	48	jug	domaći film	igrani	ratni	49	490401/2
Kemija i ljubav			njem	njemački film			49	490406/4
Fiskulturna parada u Moskvi			sov	sovjetski film			49	490406/1
Kad livade cvjetaju			šved	švedski film			49	490408/3
Čelično srce			polj	premijera poljskog filma			49	4904008/3
Otadžbina			fra	francuski film			49	490416/2
Oni opet vide							49	490422/1
Jugoslavenski narodni plesovi	Jugoslavenski narodni plesovi	48	jug	premijera	dokumentarni		49	490424/1
V.Kongres Komunističke Partije Jugoslavije	Komunistička partija Jugoslavije		jug	premijera	dokumentarni		49	490424/1
Zlatni rog			sov	sovjetski film			49	4904028/2
Karneval			brit	engleski film			49	490430/4
Povijest o pravom čovjeku			sov	sovjetski film			49	490504/3
Zabranjene pjesme	Zakazane pjesenki	47	polj	poljski film	igrani	ratna drama	49	490504/2

Dječaci iz Pratera			njem	njemački film			49	490505/7
Umjetnost glumca			sov	sovjetski film			49	490510/1
Jugoslavenska akademija			jug	hudožanstveni teatar			49	490510/1
Nikola Nickleby	The Life and Adventures of Nicholas Nickleby	47	brit	engleski film	igrani	drama	49	490517/4
Za one koji su na moru			sov	sovjetski film			49	490524/3
Gavroš	Gavroš	37	sov	sovjetski film			49	490525/3
Svjetlo sutrašnjice			fra	francuski film			49	490525/1
Hamlet	Hamlet	48	brit	engleski film	igrani	drama	49	490527/4
Gospođa Curla							49	490603/1
Daleki put			austr	austrijski film			49	490611/4
Oliver Twist	Oliver Twist	48	brit	engleski film	igrani	pustolovna drama	49	490614/3
Serenada na jezeru	Lake Placid Serenade	44	am	američki film	igrani	romantični mjuzikl	49	490616/2
Granična ulica	Ulica Graniczna	48	polj	poljski film	igrani	ratni	49	490622/5
Bitka za prugu	La Bataille du Rail	46	fra	francuski film	igrani	ratna drama	49	490707/2

Bečke melodije				muzička komedija	igrani	komedija	49	490714/3
Mičurin	Mičurin (rus.Мичурин)	48	sov	sovjetski film u bojama	igrani	biografski	49	490719/1
Noć u Kasablanci	A Night in Casablanca	46	am	američki film	igrani	komedija	49	490719/3
Čarobni konjić			sov	sovjetski crtani film u bojama	animirani	fantastični	49	490721/3
Tarzanovo tajno blago	Tarzan's Secret Treasure	41	am	američki film	igrani	pustolovni	49	490723/2
Sud časti	Sud časti (rus.Суд чести)	49	sov	sovjetski film	igrani	drama	49	490802/1
Povratak s pobjedom			sov	sovjetski film			49	490807/2
Slutnja	Predtucha	47	češ	češki film	igrani	drama	49	490814/3
Građanin Kane	Citizen Kane	41	am	američki film	igrani	drama	49	490816/4
Domovina			fra	francuski film			49	490823/1
Zastava	Zastava	49	jug	domaći film	igrani	ratna drama	49	490922/4
Trovači na pučini	Saps at Sea	40	am	američki film	igrani	komedija	49	490922/1
Tuđa luka			šved	švedski film			49	490922/1
Jadran kroz vjekove	Jadran kroz vjekove	48	jug	domaći film	dokumentarni		49	490924/2
Gospodin Smith putuje u Washington	Mr. Smith Goes to Washington	39	am	američki film	igrani	drama-komedija	49	490902/1

	Zemlja i ljubav			njem	njemački film			49	491001/1
	Dječji vrtić			sov	sovjetski film			49	491013/1
	Ljubavni snovi			fra	francuski film			49	491015/5
	Proces			austr	austrijski film			49	491021/1
	Straža na Rajni	Watch on the Rhine	43	am	američki film	igrani	ratni	49	491103/4
1950.	Ali Baba i 40 hajduka	Ali Baba and the Forty Thieves	44	am	američki film	igrani	pustolovni	50	500101/1
	Rudnik Zora			njem	njemački film			50	500101/2
	Dite			dan	danski film			50	500101/2
	Plinska svjetlost	Gaslight	44	am	američki film	igrani	triler	50	500101/3
	Kako je zelena moja dolina	How Green Was My Valley	41	am	američki film	igrani	drama	50	500101/2
	Barba Zvane	Barba Zvane	49	jug	domaći film	igrani	ratni	50	500101/3
	Kapetan Frakasse	Le capitaine Fracasse	29	fra	francuski film	igrani	pustolovni	50	500114/1
	Priča o fabrici	Priča o fabrici	49	jug	domaći film	igrani	drama	50	500117/3
	Akademik Pavlov	Akademik Ivan Pavlov	49	sov	sovjetski film	igrani	biografska drama	50	500117/2

Izgubljeni izlet	The Lost Weekend	45	am	američki film	igrani	drama	50	500117/3
Kralj francuski			fra	francuski film			50	500125/1
Susret na Labi	Susret na Elbi	49	sov	sovjetski film	igrani	ratni	50	500131/1
Kako se kalio čelik	Как закалялась сталь (rus.Как закалялась сталь)	42	sov	sovjetski film	igrani	drama	50	500202/2
Tri susreta			sov	sovjetski film			50	500205/2
Bijeli san			austr	austrijski film			50	500205/3
Krađa bicikla	Kradljivci bicikla (tal.Ladri di biciclette)	48	tal	talijanski film	igrani	drama	50	500207/2
Sovjetska ukrajina	Sovetskaya Ukraina	47	sov	sovjetski film	igrani	ratni	50	500207/1
Tarzan trijumfira	Tarzan Triumphs	43	am	američki film	igrani	pustolovni	50	500210/2
Lice jedne žene	A Woman's Face	41	am	američki film	igrani	drama	50	500223/4
Poslije ljubavi			fra	francuski film			50	500228/2
Korana			njem	njemački film			50	500302/1
Sirotica iz Lowooda	Jane Eyre	43	am	američki film	igrani	romantična drama	50	500325/5
Puškin			sov	sovjetski film			50	500325/1
Praskozorje			fra	francuski film			50	500330/1

Zlatni ključić	Золотой ключик	39	sov	sovjetski film	animirani	pustolovni	50	500402/1
Nezaboravljene pjesme			am	američki film			50	500406/3
Crvene cipelice	The Red Shoes	48	brit	engleski film	igrani	romantični/plesni	50	500413/4
Pjesma smrtnim ljubavnicima	Saraband for Dead Lovers	48	brit	engleski film	igrani	romantična drama	50	500506/3
Sedmi križ	The Seventh Cross	44	am	američki Metro Goldwyn Meyer film	igrani	ratna drama	50	500507/2
Bumerang	Boomerang	47	am	američki Fox film	igrani	kriminalistički	50	500509/2
Zimsko doba			am	američki Fox film			50	500518/1
Dijete ljubavi			dan	danski film			50	500518/2
Moja mala Klementina	My Darling Cletine	46	am	američki Fox film	igrani	western	50	500518/4
Tragičan lov	Caccia Tragica	47	tal	talijski film	igrani	akcijska drama	50	500518/4
Sto pasa			sov	sovjetski film			50	500601/1
Gulliverova putovanja	Gulliver's Travels	39	am	američki Paramount crtani film	animirani	fantastika	50	500601/2
Madame Curie	Madame Curie	43	am	američki Metro Goldwyn Meyer film	igrani	romantična drama	50	500601/2
Filmske			am	američki film			50	500601/1

svjetiljke									
Sin puka								50	500601/
Vlak kreće na istok			sov	sovjetski film				50	500608/1
Dvije sestre iz Bostona	Two Sisters from Boston	46	am	američki Metro Goldwyn film	igrani	komedija/mjuzi kl		50	500613/3
Močvara	Swamp Water	41	am	američki Fox film	igrani	triler/drama		50	500615/2
Put k slavi	Put prema slavi	36	sov	sovjetski film	igrani	ratni		50	500620/1
Braća			brit	engleski film				50	500623/1
Jezero	Jezero	50	jug	domaći film	igrani	drama		50	500704/1
Vječna Eva			am	američki universal film				50	500715/2
Zvijezde gledaju s neba	The Stars Look Down	40	brit	engleski film	igrani	drama		50	500715/2
Bokseri			sov	sovjetski film				50	500722/1
Rigoletto	Rigoletto	46	tal	talijanski film; opera od Verdija	igrani	romantični		50	500722/1
Jonny Frenchman	Johnny Frenchman	45	brit	premijera engleskog filma				50	500722/3
Srce mora da šuti			austr	austrijski film				50	500727/1
Ne ostavljaj me nikada			brit	premijera engleskog filma				50	500801/2
Braća Schramel	Schrammeln	44	njem	njemački film	igrani	komedija		50	500813/1

Katica za sve			austr	austrijski film			50	500909/1
Blanche Fury	Blanche Fury	48	brit	engleski film u prirodnim bojama	igrani	romantična drama	50	500918/3
Poslije ljubavi			fra	francuski film			50	500922/2
Gentleman Jim	Gentleman Jim	42	am	američki Warner Bros film	igrani	sportski/romantični	50	500922/2
Čarobni mač	Čudotvorni mač	50	jug	domaći film	igrani	fantastični	50	500923/1
Konstantin Zastanov			sov	sovjetski film			50	500923/1
Seviljski brijač			brit	engleski film			50	501001/2
Priča o vojniku			sov	sovjetski film			50	501012/2
Tarzan u New-Yorku	Tarzan's New York Adventure	42	am	Metro Goldwyn Mayer film	igrani	pustolovni	50	501014/3
Ljepotica iz New Orleansa	The Flame of New Orleans	41	am	američki film	igrani	komedija/mjuzi kl	50	501015/2
Pjesma ljubavi	Something to Sing About	37	am	američki muzički film	igrani	komedija/mjuzi kl	50	501017/1
Major derište	The Major and the Minor	42	am	američki film	igrani	romantična komedija	50	501028/1
Zbog njega			am	američki film			50	501102/2

Zmajevo sjeme	Dragon Seed	44	am	američki film	igrani	ratna drama	50	501102/2
Afera Blum	Affaire Blum	48	njem	njemački film	igrani	drama	50	501104/1
Ludost srca			brit	engleski film			50	501105/1
Čovjek čovjeku			fra	francuski film			50	501118/1
Crveni cvijet	Crveni cvet	50	jug	domaći film	igrani	ratna drama	50	501124/1
Proces	Der Prozess	48	austr	austrijski film	igrani	drama	50	501124/1
Kralj			fra	francuski film			50	501202/1
Božićne pustolovine			brit	engleski film			50	501205/1
Daj nam danas			brit	engleski film			50	501205/1
Nježno srce	Kind Hearts and Koronets	49	brit	engleski film	igrani	crna komedija	50	501208/1
Mister Belvedere	Mr. Belvedere Goes to College	49	am	Twentelth Century Fox film	igrani	komedija	50	501212/1
Clochmerle	Clochmerle	48	fra	francuski film	igrani	komedija	50	501212/1
Mlin na rijeci Po	Il mulino de Po	49	tal	talijski film	igrani	povijesna drama	50	501223/1
Plavi 9	Plavi 9	50	jug	domaći umjetnički film	igrani	sportski/komedija	50	501231/2

5. Zaključak

Na kraju, važno je znati da kinematografi koji su bili prikazivani u Zagrebu u istraživanom razdoblju nisu imali samo svrhu utjecaja na narod. Cijeli proces uvođenja filmske umjetnosti i širenja kino mreža novom zemljom, javnosti je predstavljena kao veliki kulturni napredak koji će zemlju iz ruševina postaviti na stabilne noge i omogućiti joj vedru budućnost. Svaki sovjetski, američki, francuski, njemački i ostale nacionalnosti filmova, imali su utjecaj na način razvijanja kulture i podizanja svijesti o zbivanjima u svijetu i određenim zemljama. Isto tako, nisu samo ratni filmovi oni koji su se prikazivali u kino dvoranama diljem Zagreba. Ne smije se zaboraviti da su veliku ulogu odigrale i drame, komedije, biografski filmovi, dokumentarni i pustolovni. Svaki film je ostavio utjecaj na gledatelje, kako pozitivni, tako i negativni utjecaj. Ishod je na kraju takav da su ljudi imali priliku razvijati kulturu i poticati državu da ulaže u filmsku produkciju. Život u tadašnjoj Jugoslaviji nije bio jednostavan. Režimi su postojali i nije se moglo iznositi vlastito mišljenje ako je bilo suprotno od zadane ideologije. Danas je situacija daleko bolja i opuštenija. Kako za narod, tako i za filmsku produkciju, kina i ostale kulturne ustanove. Danas se u zagrebačkim kinima puštaju filmovi raznih nacionalnosti, ponajviše američkih i hrvatskih. Podupiru se filmovi hrvatske proizvodnje i sve se više ulaže u njih. Tematike su razne, a najčešće su to filmske vrste poput drama, komedija, pustolovnih, trilera, horora, animiranih, dokumentarnih i dr. filmova. Stoga je navedeno razdoblje vrlo važno za promatranje samog razvoja kinematografije uopće, ali isto tako i analiziranje društva i države kroz povijest i načina na koji se to odrazilo kroz filmsku umjetnost i kinematografiju. Istina je da je uglavnom korištena u negativne svrhe, ali se ne smiju zanemariti i pozitivne strane. Ponudom mnogih filmova u zagrebačkim kinematografima, ljudi su podizali svijest o kulturnom uzdizanju, podržavali filmsku umjetnost i na kraju širili vlastite horizonte upoznavajući kulture drugih zemalja. A od 704 filmova u razdoblju od svibnja 1945. godine do prosinca 1950. godine svakako se moglo štošta pogledati i naučiti.

6. Literatura

Goulding, Daniel J. (2004.) *Jugoslavensko filmsko iskustvo, 1945.-2001.: oslobođeni film*, Zagreb: V.B.Z.

Knezović, Zlata (1988.) *Idejno-politička uloga sovjetskih filmova u filmskom repertoaru u Hrvatskoj 1945-1952.*, ČSP 20 (1—2), 137—171, Zagreb 1988.

Lučić, Renata (2015.) *Ideološka tranzicija filmske kulture u RH od 1945. do 1948.*, Filozofski fakultet, Zagreb, 2015.

Peruško, Ivana (2015.) *Čudovišni SSSR i mitska zemlja Jugoslavija*, Filološke studije, Vol. 13 No. 1, 2015.

Radelić, Zdenko (2000.) *Križari: ustaška gerila 1945.-1950.- problemi istraživanja*, God. 32., br. I., 5.-28. Zagreb. 2000

Sklevicky, Lydia (1988) *Nova Nova godina – od „mladog ljeta“ k političkom ritualu.*, Etnološka tribina : Godišnjak Hrvatskog etnološkog društva, 1988.

Spehnyak, Katarina (1991.) *Funkcioniranje „plebiscitarne demokracije“u Hrvatskoj 1945.-1952.*, Časopis za suvremenu povijest, Vol. 23 No. 1-3, 1991.

Šarić, Tatjana (2010.) *Djelovanje Agitpropa prema književnom radu i izdavaštvu u NRH, 1945.-1952.*,

Škrabalo, Ivo (1998.), *101 godina filma u Hrvatskoj 1896.-1997.*, Nakladni zavod Globus, Zagreb, 1998.

Škrabalo Ivo (1984.), *Između publike i države, Povijest hrvatske kinematografije 1896.-1980.*, Znanje, Zagreb, 1984.

Volk, Petar (1986.) *Istorija jugoslavenskog filma; 1945.-1965.*, Beograd, Institut za film, 1986.

Časopis Film, *Nekoliko problema u vezi sa kinofikacijom naše zemlje, 1946)*

Časopis Film, *Snižanju cena bioskopskih ulaznica na teroriju FNRJ*, 1946

Časopis Film, 2.broj. 1947., *Uvoz francuskih, američkih i engleskih filmova u našu zemlju*

HDA, Agitprop 1945.-1954., F1220 CK SKH: 2.7.1948.

HDA, Agitprop 1945.-1954., F1220 CK SKH (11 kutija)

HDA, Kinoteka, Časopis Film, br.1.

HDA, Komisija za kinematografiju NRH, Fond 309

Vjesnik Narodnog fronta Hrvatske, 1945.-1950.

Prilozi:

1. Fotografija 1.

izvor: Vjesnik Narodnog fronta Hrvatske, 17. svibnja 1945.

2. Fotografija 2.

izvor: Vjesnik Narodnog Fronta, 23. lipnja 1945.

3. Fotografija 3.

izvor: Vjesnik Narodnog Fronta, 29. lipnja 1950.

4. Fotografija 4.

izvor: Vjesnik Narodnog Fronta, 21.svibnja 1945.

5. Fotografija 5.

izvor: Vjesnik Narodnog Fronta, 21.lipnja 1945.

Fotografija 6.

izvor: Vjesnik Narodnog Fronta, 21. prosinac 1950.

6. Tablica 1. Tablica prikazivanja nacionalnih kinematografija

izvor: podatci prikupljeni iz Vjesnika Narodnog fronta Hrvatske, 1945.-1950.

7. Tablica 2. Tablica prikazivanja filmskih vrsta

izvor: podatci prikupljeni iz Vjesnika Narodnog fronta Hrvatske, 1945.-1950.

8. Tablica 3. Filmovi prema starosti proizvodnje

izvor: podatci prikupljeni iz Vjesnika Narodnog fronta Hrvatske, 1945.-1950.

9. Tablica 4. Mikro tablica sovjetskih filmova

izvor: podatci prikupljeni iz Vjesnika Narodnog fronta Hrvatske, 1945.-1950.

Izjava o samostalnoj izjavi rada

Ja, Lucija Cvitanović, pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću izjavljujem da sam isključivi autor diplomskog rada pod naslovom „Filmski kinorepertoari u Zagrebu od 1945. do 1950. godine“. Izjavljujem da sam ovaj diplomski rad izradila potpuno samostalno uz korištenu literaturu i uz pomoć mentora.

Potpis:
